

KAUKUSSA KUHISEE

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALAN
TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTAA VUONNA 2014

MINTTU MERIVIRTA (TOIM.)

LAPIN AMK

HYVINVOINTI-
PALVELUIDEN
OSAAMISALA

TEOLLISUUDEN JA
LUONNONVAROJEN
OSAAMISALA

KAUPAN JA
KULTTUURIN
OSAAMISALA
KAUKU

MATKAILU-
PALVELUIDEN
OSAAMISALA

TKI

ESIPUHE: AMMATTIKORKEAKOULUN TKI-TOIMINTA TARINOITA LUOMASSA

Ammattikorkeakoululaki määrittelee tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI-toiminta) ammattikorkeakoulujen keskeiseksi tehtäväksi opetustoiminnan ohella. Ammattikorkeakoulujen TKI-toiminta on soveltavaa, ja se palvelee opetusta, edistää työelämää ja aluekehitystä sekä uudistaa alueen elinkeinorakennetta. (Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.)

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n kuvauksessa korostuu ammattikorkeakouluissa tehtävän tutkimustyön sovellettavuus; tutkimustieto perustuu käytännön kokemukseen, joka yhdistyy uusimpaan tietoon ja vahvaan osaamiseen. Erilaisia TKI-projekteja toteutetaan EU-rahoituksella sekä kansallisella ja yksityisellä rahoituksella. (TKI-toiminta 2014.)

Kullakin ammattikorkeakoululla on omat ydinosaamis- ja painoalapeiteensä, jotka hyödyttävät oman alueen työ- ja elinkeinoelämää mahdollisimman tehokkaasti. Samalla TKI-toiminta vahvistaa ammattikorkeakoulun osaamista ja opiskelijoiden ammatillista kasvamista. (TKI-toiminta 2014.) Ammattikorkeakoulujen TKI-toiminta perustuukin

vuorovaikutteisuuteen, jossa koulutuksesta ja TKI-toiminnasta muodostuu toisiaan rikastava toimintaympäristö (Varmola ym. 2013, 5).

Vuorovaikutuksellista TKI-toimintaa

1.1.2014 perustetun Lapin ammattikorkeakoulun (Lapin AMK) strategian painoaloiksi on määritetty

1. etäisyyksien hallinta,
2. luonnonvarojen älykäs käyttö,
3. turvallisuusosaaminen ja
4. arktinen yhteistyö ja pohjoinen rajaosaaminen.

TKI-toiminta on monialaista ja opetukseen tiiviisti kytkettyä. (Tutkimus ja kehitys 2014.)

© Lapin ammattikorkeakoulu ja tekijät

ISBN 978-952-316-063-7 (pdf)
ISSN 2342-2491 (verkkójulkaisu)

Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja
Sarja B. Raportit ja selvitykset 32/2014

Rahoittajat: Lapin ammattikorkeakoulu, Kolarctic ENPI CBC, Euroopan unioni - Euroopan sosiaalirahasto, Vipuvoimaa EU:lta 2007-2013, Interreg IVC, Lapin liitto, Lifelong Learning Programme, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Toimittaja: Minttu Merivirta

Kirjoittajat: Marjo Jussila, Seija Jäminki, Martti Kankaanranta, Sirpa Kokkonen, Minna Miettunen, Minttu Merivirta, Marika Saranne, Mikko Manninen, Anu Pruikkonen, Saira-Inkeri Puukko, Timo Puukko, Kirsi Saloniemi, Eila Seppänen

Taitto: Minttu Merivirta

Lapin ammattikorkeakoulu
Jokiväylä 11 C
96300 Rovaniemi

Puh. 020 798 6000
www.lapinamk.fi/julkaisut

Lapin korkeakoulukonserni

Lapin korkeakoulukonserni LUC on yliopiston ja ammattikorkeakoulun strateginen yhteenliittymä. Konserniin kuuluvat Lapin yliopisto ja Lapin ammattikorkeakoulu.

www.luc.fi

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

Lapin AMKin TKI-toiminta kehittää aluetta parantamalla sen hyvinvointia ja kilpailukykyä. On tärkeää, että tutkimus- ja kehittämistyö vastaa Lapin AMKin yritys- ja muiden yhteistyökumppaneiden todellisiin tarpeisiin. Käytännönläheinen tutkimus tuottaa konkreettisia tuloksia alueen elinkeinoelämän hyödynnettäväksi. (Tutkimus ja kehitys 2014.)

Suomessa ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan vuorovaikutuksen alueellisen toimintaympäristön kanssa tulee perustua toimiviin yhteistyösuhteisiin ja kumppanuuksiin. Monimuotoisella yhteistyöllä ja monialaisella osaamisella mahdollistetaan tulevaisuuden tarpeiden tunnistaminen. Keskeisiin yhteistyö- ja kehittämiskumppaneihin kuuluvat muun muassa yritykset, kunnat, elinkeinoyhtiöt, järjestöt sekä oppi- ja tutkimuslaitokset niin Suomessa kuin myös kansainvälisesti. (Varmola ym. 2013, 5–6.)

Ammattikorkeakoulujen keskeiset kehittämiskumppanit Suomessa (Varmola ym. 2013, 6)

Tarinoita Kaukun TKI-toiminnasta

Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalan (Kauku) TKI-toiminta on ollut täynnä kuhinaa vuonna 2014. Tätä kuhinaa on suurelta osin aiheuttanut se, että useat hankkeet ovat olleet tänä vuonna loppusuorallaan. Toisaalta, samaan aikaan on mietitty kauaskantoisesti, minkälaisin toimenpitein TKI-toiminnassa syntyneet hyvät käytännöt ja kokemukset, henkilökunnan osaaminen sekä luodut yhteistyöverkostot saavat jatkoa myös tulevina vuosina.

Ammattikorkeakoulun rooliin kuuluu tarinoiden kertominen ja tiedon sekä kokemusten levittäminen julkaisuutoiminnalla ja muunlaisin vuorovaikutteisoin keinoin. TKI-toiminnan tuloksia voidaan julkaista muun muassa tieteellisinä artikkeleina, hankereportteina, asiantuntijalausuntoina tai audiovisuaali-

sena materiaalina. Kaiken julkaisuutoiminnan keskeisenä tavoitteena on tarjota TKI-toiminnan myötä syntynyt tieto ja osaaminen suoraan käytäntöön sovellettavaksi. (Varmola ym. 2013, 6.)

Meillä Kaukussa julkaisujen tuottaminen on kunniatehtävä. Kerromme TKI-toiminnasta mielellämme esimerkiksi hankejulkaisuissa, paikallislehdissä ja ammattialalle suunnatuissa lehdissä, sillä olemme ylpeitä saavutuksistamme. Kaukun TKI-toiminnassa korostuu halu tuottaa ja jakaa hyötyä kaikille toimintaan osallistuville – niin opiskelijoille ja opettajille kuin myös alueen elinkeinoelämän edustajille ja muille yhteistyökumppaneille.

Vuoteen 2014 on mahtunut monta Kaukun hankkeissa tuotettua julkaisua, joissa saavutettu tietämys on koottu yksiin kansiin mahdollisimman monen hyödynnettäväksi. Toimintaamme on tehty julkiseksi monipuolisesti myös audiovisuaalisella materiaalilla.

Tämä kokoomateos täydentää tätä valikoimaa tarjoamalla hieman erilaisen näkökulman Kaukun TKI-toimintaan. Mukaan pyydettiin myös muutamia osaamisalamme ulkopuolisia kirjoittajia, jotka yhteistyön ja ammattiosaamisensa kautta antavat vinkkejä tehokkaan hanketoiminnan toteuttamiseen.

Tavoitteenamme on kurkistaa Kaukun vuoden 2014 TKI-toimintaan hieman henkilökohtaisemmalla tasolla, ja toivomme kokemustemme tarjoavan tietoa laajasti ammattiyhteisön hyödynnettäväksi. Pienistä tarinoista syntyy kokonaisuus, jossa hankkeiden hyödyt korostuvat niin yksilön kuin yhteisönkin kannalta.

Ja tarinat on tehty jaettaviksi.

Lähteet

- Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.
 TKI-toiminta 2014. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. Osoitteessa: <http://www.aren.fi/fi/ammattikorkeakoulut/tki-toiminta>. Luettu 15.12.2014.
 Tutkimus ja kehitys 2014. Lapin ammattikorkeakoulu. Osoitteessa: <http://www.lapinamk.fi/fi/Tyoelamalle/Tutkimus-ja-kehitys>. Luettu 15.12.2014.
 Varmola, T., Ahmaniemi, R., Kallioinen O., Luopajarvi, T., Lähdeniemi, M., Rissanen R. & Toikka, M. 2013. Ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. TKI-esite. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. Osoitteessa: http://www-99-srv.blcnet.fi/~arene/sites/default/files/PDF/TKI-esite_FI_10%2011%202014_sivut.pdf. Luettu 15.12.2014.

SISÄLLYSLUETTELO

MINTTU MERIVIRTA

**ESIPUHE: AMMATTIKORKEAKOULUN TKI-TOIMINTA
TARINOITA LUOMASSA** 2

MARIKA SARANNE

KAUKUN TKI-TOIMINTA SATSAA TULEVAISUUTEEN 6

MARJO JUSSILA

CO-TOUR VLOGGAUKSEN TIELLÄ 8

MINTTU MERIVIRTA

KV-VAIHDOSTA UUTTA VIRTAA TYÖSKENTELYYN 10

SIRPA KOKKONEN

TAVALLISTA NOPEAMMIN TUTKINTO TASKUUN 14

MINTTU MERIVIRTA

YRITYSTEN KEHITTÄMISTÄ INNOVAATIOASSISTENTTIEN AVULLA 16

SEIJA JÄMINKI

HANKETYÖLÄISTEN ARKEA HANSAECVET-HANKKEESSA 18

MINTTU MERIVIRTA

PITCHAUSVIDEO INNOVATIIVISEN YRITTÄJÄN TUKENA 20

ANU PRUIKKONEN

TYÖSKENTELYÄ PILVESSÄ 24

SIRPA KOKKONEN & KIRSI SALONIEMI

HANKE HALLINTAAN HYVILLÄ KÄYTÄNNÖILLÄ 26

EILA SEPPÄNEN

YIE - MITÄ JÄI KÄTEEN? 30

MARTTI KANKAANRANTA & MINNA MIETTUNEN

LAPIN YRITTÄJÄT MUKANA AMKIN TKI-TOIMINNASSA 32

MIKKO MANNINEN

MARKKINOINTIVIESTINTÄYRITTÄJÄN TOIVELISTA KAUKU-PUKILLE 34

SAILA-INKERI PUUKKO

KULTTUURIN JA MATKAILU-ELINKEINON YHDISTÄMINEN 36

MARJO JUSSILA

TEHOA TUOTTEISTAMISESTA 40

SIRPA KOKKONEN

KIRJASTOALAN TRADENOMIKOULUTUS 42

TIMO PUUKKO

MENTOROINTIA KÄYTÄNNÖSSÄ 44

MINTTU MERIVIRTA

EI MIKÄÄN HANKERAPORTTI 46

SAILA-INKERI PUUKKO

BARENTS KURKOTTA KOHTI ITÄMERTA 48

JULKAISUN TOTEUTUKSEEN OSALLISTUNEET HANKKEET 50

KAUKUN TKI-TOIMINTA SATSAA TULEVAISUUTEEN

Lapin ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin (Kauku) tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) on opiskelijoiden, opettajien ja Lapin alueen elinkeino- ja työelämän edustajien yhteistyötä.

Kaukun osaamisalan vuoden 2014 TKI-toiminta on mennyt suunnitelmien mukaan. Osaamisalan noin miljoonan euron TKI-hankebudjetti tulee toteutumaan. Osaamisalalla oli yhteensä 16 hanketta, ja hankkeissa on työskennellyt 37 osaamisalan opettajaa ja 7 muuta työntekijää (projekti- ja tukipalveluhenkilöstöä).

Luvuista voi päätellä, että hankkeet ovat vaikuttaneet laajasti ja integroituneet opetukseen, sillä kehittämistyöstä on syntynyt tuhansia opintopisteitä ja useita henkilötyövuosia. TKI-toiminta luo uutta ja vaikuttaa laajasti.

Kaupan ja kulttuurin osaamisalan opiskelijoiden ja henkilökunnan arjessa TKI-toiminta ja aluekehitystyö näkyvät kehittämistehtävinä ja projektitoimintana. Näitä toimenpiteitä ovat olleet esimerkiksi:

- erilaiset kehitystehtävät opintojaksojen puitteissa, joihin toimeksianto on tullut yrityksiltä ja/tai hankkeilta
- opinnäytetyöt, joihin aihe on tullut yrityksiltä tai hankkeelta
- harjoittelujaksot, jonka on tarjonnut yritys tai hanke
- seminaarit ja koulutustilaisuudet, jotka ovat tulleet yrityksen/hankkeen kautta ja joihin opettaja/työntekijä on osallistunut hankereseuraksi.

Vuoden 2015 alussa käynnistyvät Kaukun tutkimusryhmät keskittävät TKI-voimavaroja ja -osaamista monialaisiin, tulevaisuuspainotteisiin strategisiin hankkeisiin ja tarjoavat edellytykset edelläkävijyydelle ja uudenlaisen osaamisen syntymiselle.

Kehittämistehtävien ja projektien tavoitteet ovat vaihdelleet toimeksiantajien ongelmien selvittämisen, maksullisen palvelutoiminnan ja kansallisten tai kansainvälisten hankkeiden tehtäväkokonaisuuksiin.

Suunnitelmista toteutukseen

Vuosi 2014 on ollut kaupan ja kulttuurin osaamisalan TKI-toimintojen osalta aktiivista tulevaisuuden suunnittelua ja käyntiin saattamisen aikaa. Suunnitelmia ja tulevien vuosien tehtäviä ovat määrittäneet laajalti uuden organisaation, Lapin ammattikorkeakoulun, strategiset painopistealueet. Tätä työtä tehtiin vuoden 2014 ensimmäisellä puolivuotiskaudella strategian painoalaryhmissä, ja painopistealueita on sitten edelleen viety osaamisaloille toimenpidesuunnitelmien muodossa.

Lapin AMKin strategian toteuttamisohjelmassa on määritelty strategian linjausten mukaiset kehittämiskohteet eli painopistealueet. Näitä tullaan toteuttamaan osaamisalojen kautta suunnittelemalla toimenpiteet kullekin toiminnolle ja strategiselle vastualueelle. Suunnitelma on TKI-toimenpideohjelma, joka määrittää vuoden 2015 arjen työtä.

Kaukun TKI-toiminnassa toteutettiin vuoden 2014 aikana strategisten painoalapohjaisten TKI-toimenpiteiden suunnittelua ja niihin liittyvien hankkeiden valmistelua. Vuoden 2014 merkittävään TKI-toimenpidesuunnitelmaan kuuluu tutkimusryhmät, jotka aloittavat toimintansa vuoden 2015 alussa. TKI-hankkeiden valmistelussa tärkeä rooli on ollut projektityöntekijöillä, joiden osaamista on tarvittu hankehakemusprosessiin.

Vuoden 2015 alussa käynnistyvät Kaukun tutkimusryhmät keskittävät TKI-voimavaroja ja -osaamista monialaisiin, tulevaisuuspainotteisiin strategisiin hankkeisiin ja tarjoavat edellytykset edelläkävijyy-

delle ja uudenlaisen osaamisen syntymiselle. Tutkimusryhmät kokoavat Kaukun henkilöstöä, elinkeinoelämää ja opiskelijoita yhteisen TKI-toiminnan äärelle.

Tutkimusryhmät muodostavat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden TKIO-näkökulmasta (tutkimus, kehitys, innovaatio ja opetus), ja niiden teemat ovat seuraavat:

- 3D ja uusi arvonaluonti
- yrittäjyys ja avoimet kehittämissympäristöt
- luovat ratkaisut ja etäisyyksien hallinta.

Tutkimusryhmät muodostavat strategisesti merkittävät osaamiskärkiliittoutumat, jotka vastaavat erinomaisesti korkeakoulun ja aluekehityksen kentän ajankohtaisiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

Katse kohti tulevaisuutta

Nähtävissä on, että EU-ohjelmakauden vaihtuminen tulee aiheuttamaan sen, että vuoden 2015 hankesalkku tulee olemaan edeltäneitä vuosia pienempi ja käynnissä olevia hankkeita on aiempaa vähäisempi määrä. Tähän kuitenkin on pyritty varautumaan, ja tutkimusryhmien vastuulla tulee olemaan osaltaan uusien hankkeiden valmistelu.

Lapin AMKin strategisten tavoitteiden mukaisesti Kaukun TKI-toiminnan osalta hankerahoitushakemuksia on jätetty ja tullaan jättämään uuden EU-ohjelmakauden (2014–2020) kansallisiin ja kansainvälisiin rahoitusohjelmiin sekä suuntaamaan suunnittelu- ja yhteistyötoimenpiteitä Tekes-rahoituksen suuntaan. Tavoitteena uusien hankehakemusten osalta on olla mukana niin hallinnoijana kuin osatoteuttajana.

Uuden ohjelmakauden hankeraha tulee olemaan kilpailtua, ja sitä tulee olemaan jaossa aiempia vuosia vähemmän. Kilpailu rahasta on kovaa, mutta se kannattaa, sillä rahoitettavien hankkeiden kautta tuotetaan omalta osaltaan lisäresursseja niukkenevien taloudellisten resurssien aikana.

Vuoden 2014 kokemuksia Lapin ammattikorkeakouluna ja TKI-toiminnan tuloksia mitattaessa voidaan olla tyytyväisiä tuloksiin sekä kampuksien, toimialojen ja alueiden rajat ylittävästä yhteistyöstä. Alkavana vuonna 2015 on ensiarvoisen tärkeää, että TKIO-toiminta tulee entistä vahvemmin integroitumaan Lapin AMKin prosesseihin ja toimintaan.

TKI-näkökulmasta on myös ajankohtaista vahvistaa yhteyttä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten edelläkävijöiden, sidosryhmien ja strategisten kumppaneidemme kanssa. Lapin aluekehittämisen näkökulmasta kansainvälinen verkostoituminen TKIO-toimintamme kehittämiseksi on kannattavaa, sillä oppimalla edelläkävijöistä voimme kehittää Lapin alueen kilpailukykyä jakamalla kumppaneitamme saadut parhaat käytännöt lokaalisti.

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMISALAN JULKAISUJA 2014:

Teresa Chen, Minttu Merivirta & Galina Smirnova (toim.):

Practice Future - A platform for international cooperation and cross-border entrepreneurship learning

Antti Haase & Minttu Merivirta (toim.):

INNOFUN - Creating and Piloting Digital Pitch Video Concept

Hilkka Jankkila & Helena Kangastie (toim.):

Työelämälähtöisyys ja -läheisyys Lapin ammattikorkeakoulussa - Toimintamallin avaus

Anzelika Krastina:

Support - A Vital Tool for Young Innovative Entrepreneurs in the Barents Region - ENPI Kolarctic "Young Innovative Entrepreneurs" project study

Päivi Mastosaari (toim.):

Innovaatio-osaamista arvioimassa - INNOKOMPPI-hanke

Saila-Inkeri Puukko & Minttu Merivirta (toim.):

Support for Young Innovative Entrepreneurs - Building Networks within the Barents Region.

**TUTUSTU
LAPIN AMKIN
JULKAISUIHIN:
[www.lapinamk.fi/
fi/Tyoelamalle/
Julkaisut/Lapin-
AMKin-julkaisut](http://www.lapinamk.fi/fi/Tyoelamalle/Julkaisut/Lapin-AMKin-julkaisut)**

CO-TOUR VLOGGAUKSEN TIELLÄ

- DIGIMARKKINOINNIN NIKSIT, KUN KOHTEENA ON VENÄJÄ -

Co-TOUR-hankeessa on tuotettu alueen matkailuyrittäjille digitaalista markkinointimateriaalia, joka koostuu erilaisista videoista, kuvista ja teksteistä. On perinteisempiä yritysesityksiä ja yrittäjien haastatteluja sekä videoita, joita aidot käyttäjät ovat kuvanneet ilman käsikirjoituksia. Digimarkkinoinnin alustalle on koottu yhteen kaikki tuotettu materiaali.

Co-TOUR-Hankkeen keskeisenä tavoitteena on ollut edistää venäläisten matkailua Pohjois-Suomeen ja -Ruotsiin ja samoin kasvattaa suomalaisten ja ruotsalaisten matkailua Venäjälle. Kohdealueena ovat olleet Tornionjokilaakso ulottuen Meri-Lappiin ja Piteään sekä Pietari, Moskova, Luoteis-Venäjä ja Murmanskien seutu.

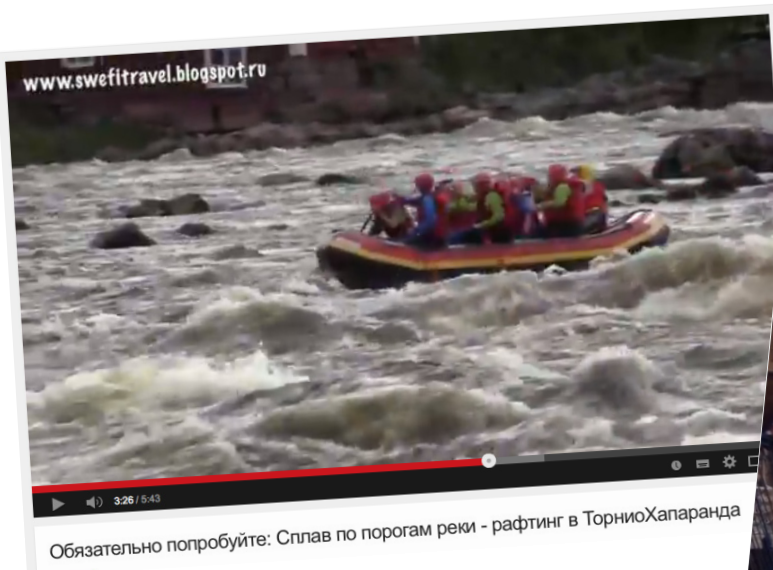
Venäjänkielisyys on a ja o!

Venäläiset arvostavat omalla äidinkielellään saatua palvelua. Erityisesti matkailualalla, kun asiakkaat halutaan saada viihtymään ja nauttimaan olostaan, on tärkeää, että kaikkia asioita ei tarvitse hoitaa vieras kielellä. Parhaassa tapauksessa venäläisasiakkaita palvelee kielen ja kulttuurin tunteva isäntä tai emäntä, joka faktatietojen lisäksi osaa kertoa tarinoita ja tarjota ehkä jotain erikoiskohtelua.

Myös markkinoinnissa venäjänkielisyys on kaiken perusta – viesti välittyy parhaiten omalla äidinkielellä, tavoiteltiinpa mitä kohderyhmää vain. Co-TOUR-hankkeessa tuotetut videot on suunnattu venäläisille matkailijoille, ja niissä seikkaileekin juuri kohderyhmän edustajia tai ne on vähintäänkin dubattu venäjäksi. Kaikki videot on myös tekstitetty englanniksi.

Käyttäjät markkinointimateriaalin tuottajina

Erityisen inspiroivia ja kiinnostavia ovat käyttäjien kuvaamat videot. Venäläisiä matkailijoita on viety kokeilemaan muun muassa risteilyä jäänmurtaja Sampolla sekä koskenlaskua Kukkolankoskella. Videoilla käyttäjät kertovat omin sanoin kokemuk-

Venäläisille turisteille tarkoitettuja markkinointivideoita Co-TOURIN sivustolla (swefitravel.blogspot.ru)

sistaan – vatsaa kutittavasta tunteesta ennen actionia, ihastuksesta ja innostuksesta kesken vauhdikkaan menon sekä onnellisesta olostsa itsensä voittamisen jälkeen!

Yrittäjät ovat suhtautuneet positiivisesti käyttäjien kuvaamiin videoihin, ja osallistujatkin ovat pian alkujännityksen mentyä rentoutuneet ja vapautuneet kertomaan kokemuksistaan. Käyttäjät voivat epähuomiossa lipsauttaa jotain väärin tai unohtaa keskeisiä faktoja, mutta toisaalta he välittävät aitoja kokemuksia ja fiiliksiä - jotain sellaista, mihin on helppo samaistua ja mikä on helppo uskoa.

Venäjällä blogit ja videobloggaaminen ovat viime vuosina nousseet suosituiksi. Välineet ja sovellukset ovat jokaisen saatavilla, ja niin arjen kuin elämysten dokumentointi innostaa. Käyttäjien itse kuvaamat videot tuovat uudenlaista uskottavuutta tuotteiden ja palveluiden markkinointiin. Kokemuksellisissa matkailupalveluissa ne toimivat enemmän kuin hyvin havainnollistaen elämysten luonnetta. Toisaalta ne soveltuvat taatusti myös muille aloille – kuka kokeilee tätä seuraavaksi?

Tukea digimarkkinointiin on saatavilla

Co-TOUR-hanke lähenee loppuaan, ja vuonna 2012 alkanut venäläisten matkailun kehittäminen päättyy tämän osalta. Tuotettu materiaali jää kuitenkin elämään, ja toivon mukaan videot leviävät niissä markkinoitavien yritysten ja matkailukohteiden toimesta. Digimateriaalin hyödyntäminen markkinoinnissa on nykypäivää, ja se on mahdollista yrityksen omasta toimesta tai konsulttiyrityksen avustamana. Kanavia on tarjolla erilaisille budjeteille, ja jopa ilmaiseksi pääsee hyvään alkuun.

Yritysten digimarkkinoinnin tueksi hankkeessa on tuotettu suomenkielinen sähköisen markkinoinnin opas erityisesti Venäjälle suuntautuvaan markki-

TSEKKA!

CO-TOUR 2012-2014:
www.co-tour.eu

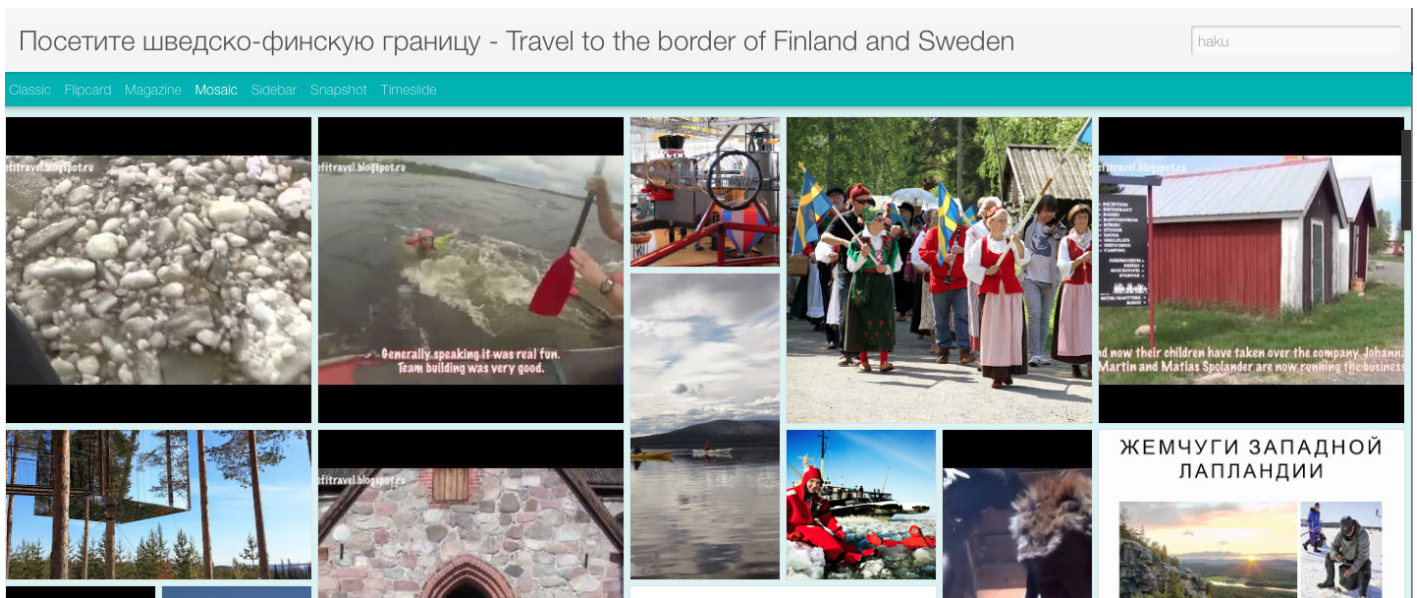
**DIGIMARKKINOINNIN
ALUSTA:**
swefitravel.blogspot.ru

**SÄHKÖISEN
MARKKINOINNIN OPAS:**
issuu.com/co-tour/docs/sahkoinen_markkinointi_venajalla

WONDERUS OY:
www.wonderus.fi

nointiin. Oppaan ovat kirjoittaneet Wonderus Oy:n **Aleksanteri Baidin** ja **Juuso Siikaniva**, joilla on vuosien kokemus digimarkkinoinnista Venäjällä.

Opas on vapaasti luettavissa Co-TOURin Issuu-palvelussa ja sisältää taatusti mielenkiintoista asiaa myös matkailusektorin ulkopuolella toimiville tahoille.

KV-VAIHDOSTA UUTTA VIRTAA TYÖSKENTELYYN

Kansainvälisyys on tärkeä osa Lapin ammattikorkeakoulun toimintaa. Siinä missä opiskelijavaihdot ovat arkipäivää, myös opettajat ja muu henkilökunta tekevät kv-vaihtoja.

Kansainvälinen opettajavaihto tarkoittaa, että oppilaitoksen opettaja matkustaa ulkomaiseen oppilaitokseen opettamaan. Henkilökuntavaihto puolestaan kattaa kaikki muunlaiset vaihdot, joissa tavoitteena voi olla esimerkiksi yhteistyösuhteiden kartotus ja luominen.

Kaupan ja kulttuurin osaamisalalla tilastoitiin yhteensä 100 kv-vaihtoa vuonna 2013 (Kemi-Tornion ja Rovaniemen ammattikorkeakoulujen yhteislukema). Vuoden 2014 lukema näin vuoden lopussa (10.12. mennessä) on 85, joten edellisen vuoden linjoilla ollaan tänäkin vuonna.

Kaupan ja kulttuurin osaamisalan opettajat **Seija Jäminki** ja **Anitra Arkko-Saukkonen** matkustivat syyskuussa Galwayhin, Irlantiin henkilökuntavaihtoon. Kohteena oli National University of Irelandin (NUIG) Whitaker Institute.

Matkan pääasiallisena tarkoituksena oli vaihtaa oppilaitosten välillä hyviä käytäntöjä, luoda uusia yhteistyöverkostoja ja saada palautetta tieteellisistä artikkeleista, jotka Jäminki ja Arkko-Saukkonen ovat kirjoittaneet. Vierailun isäntänä toimi Whitaker-instituutin johtaja **James Cunningham**.

Etukäteissuunnittelu on avain onnistumiseen

Jäminki oli nyt jo seitsemättä kertaa kv-vaihdossa, mutta Arkko-Saukkoselle reissu oli laatuaan ensimmäinen. Aktiivisena hanketyöntekijänä hän kuitenkin on päässyt näkemään paljonkin maailmaa.
– Yleensä matkustaessa hankeasiat ovat keskiössä, mutta tällä kertaa sain aivan uudenlaisen kuvan tästä yliopistosta, Arkko-Saukkonen kertoo.

Whitaker-instituutti oli Arkko-Saukkoselle tuttu hankekumppanuuden kautta, joten verkosto oli jo olemassa. Jämingille puolestaan paikka oli entuu-

destaan tuntematon, joten hänellä oli mahdollisuus luoda uusia kontakteja.

Jäminki ja Arkko-Saukkonen korostavat, että on tärkeää suunnitella kv-vaihdon sisältö etukäteen.

– Panostaminen vierailuun on kaiken a ja o. Kv-vaihtoon ei lähdetä vain kyläilemään, vaan teimme etukäteen tarkan suunnitelman siitä, mitä kaikkea matkalla tulee käsitellä ja tehdä.

Jämingin ja Arkko-Saukkosen mielestä onnistunut kv-vaihto vaatiikin molemminpuolista panostusta ja kiinnostusta yhteistyöhön. Matkan onnistumiseen vaikutti heidän mielestään hyvin pitkälti se, että Cunningham oli isännän roolissa panostanut selkeästi vierailuun.

– Päivisin käytiin keskusteluja, tavattiin Cunninghamin kollegoita sekä vaihdettiin tietoja ja toimintatapoja. Vaihto oli vastaanottavan organisaation puolesta erityisen hienosti järjestetty, ja sen suunnit-

Haluan ylpeänä markkinoida ulkomailta omien opiskelijoidemme tekemistä ja tietysti myös tarjota opiskelijoille ja kollegoille mahdollisuuksia olla mukana kv-yhteistyössä.

- Anitra Arkko-Saukkonen

telussa oltiin nähty vaivaa, Arkko-Saukkonen kiittelee.

Vaikka Seija Jämingin ja Anitra Arkko-Saukkosen kv-vaihtomatka olikin täyttä työtä, ehti kaksikko nauttia myös Irlannin kauniista maisemista ja kulttuurista.

Yhteistyötä ja tulevaisuuden näkymiä

Vaihdon yhtenä tavoitteena oli kartoittaa, minkälaisia toiminta- ja työskentelymalleja kummastakin oppilaitoksesta löytyy, ja oppia toisten hyvistä kokemuksista ja käytännöistä.

– Esittelimme Lapin ammattikorkeakoulun vahvuuksia ja pyrimme yhdessä Cunninghamin kanssa löytämään kohtia, joissa tarpeet ja osaaminen kohtaavat ja muuttuvat yhteistyöksi, Arkko-Saukkonen kertoo.

Konkreettisenä esimerkkinä Arkko-Saukkonen mainitsee, että kaupan ja kulttuurin osaamisalalla on tarjota visuaalista osaamista, kun taas Whitaker-instituutin vahvuudet löytyvät liiketalouden koulutuksen puolelta.

Keskustelujen yhteydessä kävi selkeästi ilmi, että kuvallinen ilmaisu, esimerkiksi kuvat ja videot, tulee olemaan jatkossa yhä tärkeämpää alalla kuin alalla. Arkko-Saukkosen mukaan Lapin ammattikorkeakoulun kuvataiteen opiskelijoiden osaamiselle löytyykin kysyntää.

– Meidän visuaalisia osajia ja heidän osaamistaan tarvitaan tulevaisuudessa.

Matka poiki niin ikään toimeksiannon, kun Whitaker-instituutilla oli tarvetta tutkimustoimintansa visualisoinnille. Lapin ammatti-

korkeakoulun opiskelija **Ella Käyhkö** otti toimeksiannon vastaan ja lähti syyslukukaudeksi 2014 Irlantiin työharjoitteluun. Näin yhteistyö oppilaitosten välillä konkretisoitui jo saman tien vierailun jälkeen.

– Haluan ylpeänä markkinoida ulkomailla omien opiskelijoidemme tekemistä ja tietysti myös tarjota opiskelijoille ja kollegoille mahdollisuuksia olla mukana kv-yhteistyössä, Arkko-Saukkonen iloitsee.

Oppilaitosten käytänteitä vertailemalla löytyi myös Suomen valttikortteja. Irlannissa ei esimerkiksi ole opintoihin kuuluvaa työharjoittelua, jonka ansiosta Suomessa opetus on käytännönläheisempää.

– Nyt Irlannissa joudutaankin miettimään malleja, miten työelämäyhteisöjä ja työosamista saataisiin mukaan opintoihin, Jäminki mainitsee.

– Oli tärkeä huomata, että siellä pidettiin Suomea ja Pohjoismaita hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka yhteistyö oppilaitosten ja yritysten sekä muiden sidosryhmien kanssa toimii, Arkko-Saukkonen lisää.

– Esimerkiksi meillä hankkeiden integrointi opetukseen voi edesauttaa sitä, että kontaktit työelämään löytyvät jo opiskeluaikoina, Jäminki jatkaa.

Toisaalta Arkko-Saukkosen mielestä oli yllättävää, kuinka käytännönläheistä opiskelu oli myös Whitaker-instituutissa, eroten perinteisestä yliopisto-opiskelusta. Jäminki huomauttaakin, että koska kv-vaihdossa oleva henkilökunnan jäsen on ikään kuin Lapin ammattikorkeakoulun käyntikortti, on syytä kertoa vierailun aikana monipuolisesti koulumme käytännönläheisen opetuksen käytänteistä ja jakaa hyviksi todettuja kokemuksia.

Uusia eväitä reppuun

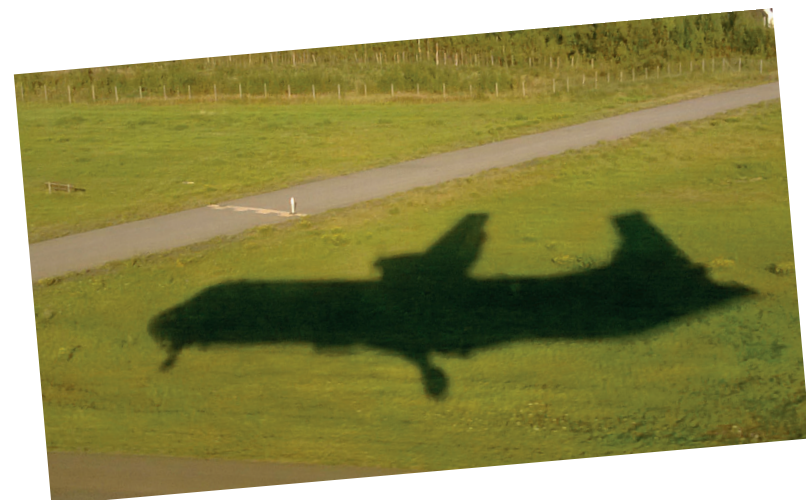
Kielimuuria tai vieraiden kulttuurien tuntemattomuutta ei kannata pitää esteenä kv-vaihtoon lähtemiselle.

– Suosittelen ehdottomasti kaikille vaihtoon lähtemistä, sillä se on avartavaa ja samalla oppii kieltä, omaa alaa sekä oman alan tutkimuksen uusia suuntia, Jäminki painottaa.

Esimerkiksi Arkko-Saukkonen saikin vierailun avulla myös uutta rohkeutta omaan opetukseensa.

– Opetin nyt syksyllä ensimmäistä kertaa eBusiness-kurssia. Kansainvälisessä ilmapiirissä on antoisaa työskennellä, ja vaihtoaika antoi minulle rohkeutta astua kohti englanninkielistä opetusta.

Kansainvälisyys näkyy ja kuuluu myös koulun käytävillä, joten Lapin ammattikorkeakoulussa ollaan totuttu siihen, että työkielenä ei aina ole se tuttu ja turvallinen suomi. Jäminki vinkkaa, että kahvihuo-

Meillä on laaja yhteistyöverkosto ei vain tässä raja-alueella vaan myös laajemmin Eurooppaan ja ympäri maailman. Lapin ammattikorkeakoulun toimintakenttä on todella laaja, vaikka fyysisesti olemmekin täällä "korvessa".

- Seija Jäminki

neessakin kuulee parhaimmillaan kolmea eri kieltä kerralla, ja kieli vaihtuu toiseksi lennosta.

- Meillä on laaja yhteistyöverkosto ei vain tässä raja-alueella vaan myös laajemmin Eurooppaan ja ympäri maailman. Lapin ammattikorkeakoulun toimintakenttä on todella laaja, vaikka fyysisesti olemmekin täällä "korvessa".

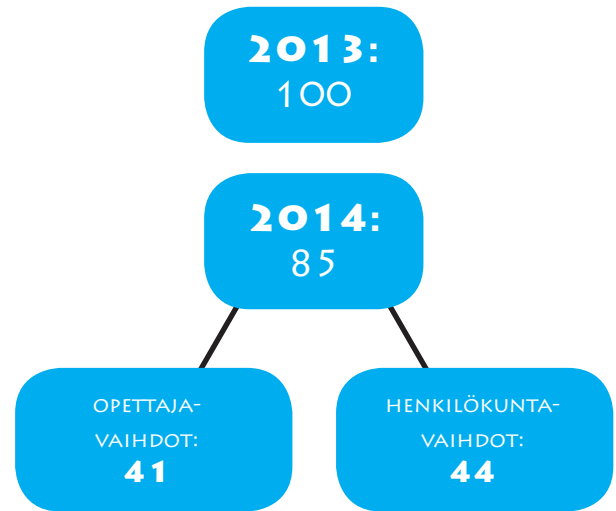
Lapin ammattikorkeakoululla ja Whitaker-instituutilla ei vielä ole opiskelijavaihtosopimusta, mutta senkin osalta mahdollisuuksia tunnusteltiin vierailun aikana. Kv-vaihto antoi opettajille syvemmän käsityksen siitä, mitä Irlannilla ja Whitaker-instituutilla on tarjota Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille.

- Ymmärrän nyt Irlannin koulutusjärjestelmän rakenteen, ja jos lähetämme opiskelijoita vaihto-opiskelemaan, on opettajien tärkeää tietää, miten homma siellä kohdemaassa toimii, Jäminki huomauttaa.

Molemmat naiset painottavat, että mahdollisuus lähteä kv-vaihtoon on hieno tilaisuus kehittää omaa ammattiosaamistaan.

- Meillä on mielenkiintoinen työ, ja kv-vaihdossa pääsee oppimaan uutta ja kehittymään, Jäminki pohtii.

- Me olemme opettajia, ja meidän on oltava ajan hermolla tai yleensä jopa sen edellä. On tärkeää päästä kokemaan, kuulemaan ja keskustelemaan sisällöistä, jotka ovat meidän AMKissa tärkeitä mutta myös yhteistyön kannalta oleellisia, Arkko-Saukkonen jatkaa.

Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalan henkilöstön kv-vaihdot vuosina 2013 ja 2014 (10.12. mennessä)

TAVALLISTA NOPEAMMIN TUTKINTO TASKUUN

Sujuva ja nopea valmistuminen korkeakouluopinnoissa on opiskelijalle, opinahjolle ja työelämällekin hyvä asia. Myös ennen ammattikorkeakouluopintojen alkamista hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ovat opiskelijalle tärkeitä. Kun opiskelijan olemassa olevat osaamiset otetaan huomioon, voi valmistuminen tapahtua tavallista nopeammin. Omaa yritystään pyörittävälle opiskelijalle nopea ja joustava oma opintopolku voi olla elinehto pystyäkseen ylipäänsä opiskelemaan.

Opiskelu ja koulutustason nosto ovat tärkeitä sekä Lapin että koko Kalottialueen osaamistason ja kilpailukyvyn nostamisessa. Akavan tutkimuksen mukaan akavalaiset yrittäjät ja ammatinharjoittajat ovat myös tyytyväisempiä elämäänsä kuin akavalaiset palkansaajat, joten kouluttautuminen voi lisätä jopa onnellisuutta.

Mikä ihmeen ahotointi?

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista kutsutaan Suomen koulujargonissa "ahotoinniksi". Tästä "termistä" koetetaan kuitenkin päästä eroon, koska se ei varsinkaan vasta opintonsa alkavalle kerro juuri mitään. Lokakuussa 2014 Haaga-Heliassa Helsingissä kokoontui AHOT-päivillä joukko Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen

ahotoinnista vastaavia. Tilaisuudessa pohdittiin opiskelijoiden aiemmin sekä opiskeluaikana hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista, sekä niiden yhtenäistämistä Suomessa. Käytännöt kun eri kouluissa ovat vielä varsin kirjavat.

Opiskelijan ei ahotoinnin tekemisen jälkeen tarvitse "turhaan" kuluttaa koulun penkkiä, jos jokin tutkinnon opintosuunnitelmaan kuuluva asia on jo hallussa. Halutessaan hän voi myös osallistua opiskeluun ja päivittää tuoreemmaksi aikaisemmin hankkimaansa osaamistaan. Opetussuunnitelmaan kuuluvan jo osatun asian voi todistaa myös esimerkiksi näytöllä. Muutenkin ollaan vahvasti matkalla osaamis- eikä suoritusperustaiseen opiskeluun. Opiskelusta on tarkoitus saada oikeaa osaamista eikä vain arvosanoja paperille.

Lapin ammattikorkeakoulussa erillisopinto-oikeus on myös mahdollista. Erillisopinto-oikeutta voidaan käyttää esimerkiksi silloin, kun opiskelija on aloittanut opintonsa, mutta ne ovat jääneet kesken, ja opiskelijan opinto-oikeus on loppunut. Tällöin opintonsa keskeyttänyt opiskelija voi hakea opiskelu-oikeutta kyseisen tutkinnon loppuun suorittamiseksi ilman, että hänen täytyy osallistua normaaliin opiskelijavaltintaan. Erotuksena siirto-opiskelijaan erillisopinto-oikeutta hakevalla opiskelijalla ei ole voimassa olevaa tutkinnonsuoritusoikeutta hakemaansa koulutukseen, ja puuttuvia opinto saa olla enintään 60 opintopistettä. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen erillistä opiskelu-oikeutta hakevalle ei ole opintopistevaatimusta. Lisäksi koulun yksikön resurssien on mahdollistettava opiskelijan ottaminen ja toki hänen on myös suoriuduttava mahdollisesta haastattelusta tai valintakokeesta.

Yrittäjänä toimiminen antaa alasta riippumatta taitoja, jotka voidaan katsoa hyväksiluettaviin suorituksiin tai näytöllä osoitettavaksi osaamiseksi opetussuunnitelman toimiessa suunnistuskarttana. Todistusta omasta osaamisestaan ei yrittäjä itselleen voine kirjoittaa, joten osaaminen on osoitettava muulla tavalla.

Yrittäjien osaamisen huomioiminen

LapinAMKissa on tänä syksynä alkanut YrtAHOT-hanke, jossa pilotoidaan yrittäjätaustaisten opiskelijoiden "ahointia". Yrittäjänä toimiminen antaa alasta riippumatta taitoja, jotka voidaan katsoa hyväksiluettaviin suorituksiin tai näytöllä osoitettavaksi osaamiseksi opetussuunnitelman toimituksessa suunnistuskarttana. Todistusta omasta osaamisestaan ei yrittäjä itselleen voine kirjoittaa, joten osaaminen on osoitettava muulla tavalla. Useinhan juuri todistukset toimivat osaamisen mittarina.

Pilottihankkeessa kartoitetaan Lapin ammattikorkeakoulun yrittäjänä toimineita tai toimivia opiskelijoita ja hankkeessa tehtävän osaamiskartoitusmallin testin avulla selvitetään näiden opiskelijoiden yri-

tyksissään hankkima mahdollinen ahotoitava ja hyväksiluettava osaaminen. Samoin voidaan selvittää, voiko opiskelija suorittaa osan opinnoista omassa yrityksessään, työn opinnollistamisen kautta. Silloin verrataan opintojen ja työn sisältöä ja tarkastellaan vastaavuuksia.

Hankkeessa tehdään osaamiskartoitusmallin lisäksi ohjekirja osaamiskartoitusmallin käyttämiseen, jotta sitä voi tarvittaessa hyödyntää koko Suomessa. Lisäksi keväällä 2015 järjestetään Lapin ammattikorkeakoulun ahotoinnista vastaavalle henkilökunnalle koulutuspäivä osaamiskartoitusmallin ja sen käyttöoppaan käyttämisestä. Hanke kestää huhtikuun 2015 loppuun ja tietenkin pilottihankkeen tuloksista tehdään myös selvitys, että kuinka asiat sujuivat.

YRTAHOT-HANKE ON POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN, EUROOPAN SOSIAALIRAHASTOSTA TOIMINTALINJALTA 3 (TYÖMARKKINOIDEN TOIMINTAA EDISTÄVIEN OSAAMIS-, INNOVAATIO- JA PALVELUJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMINEN) OHJELMAKAUDELLE 2007-2013 RAHOITTAMA HANKE. KYSEESSÄ ON NS. LUMP SUM -HANKE.

LUMP SUM -MENETTELYN ELI KERTAKORVAUSMALLIN TARKOITUKSENA ON PIENTEN HANKKEIDEN JA TUENSAAJIEN HALLINNON KEVENTÄMINEN, TULOKSEEN KESKITTYMINEN SEKÄ MAKSATUSKÄSITTELYN NOPEUTTAMINEN.

LUMP SUM -MENETTELYN PIIRIIN SOPIVAT HANKKEET, JOIDEN TULOKSET/TOIMENPITEET OVAT SELKEÄSTI JA YKSISELITTEISESTI MÄÄRITELTÄVISSÄ. TUENSAAJAN EI TARVITSE ESITTÄÄ TOSITTEITA TODELLISISTA KUSTANNUKSISTA, AINOASTAAN HANKKEEN TULOKSILLA ON MERKITYSTÄ.

TUKI MAKSETAAN PÄÄTÖKSEN MUKAISESTI TULOSTEN TODENTAMISEN PERUSTEELLA JA KYLLÄ/EI-PERIAATTEELLA; MAKSETTAVAA TUEN MÄÄRÄÄ EI SUHTEUTETA TULOKSEEN, VAAN TUKI MAKSETAAN JOKO TÄYSIMÄÄRÄISENÄ TAI SITÄ EI MAKSETA LAISINKAAN.

*ANNE PUDAS, SUUNNITTELIJA,
POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)*

YRITYSTEN KEHITTÄMISTÄ INNOVAATIOASSISTENTTIEN AVULLA

Innovaatioassistentti-toimintamallilla pyritään tukemaan Lapin alueen korkeakoulutettuja työnhakijoita sekä yrityksiä tarjoamalla molempia osapuolia hyödyttäviä työllistämismahdollisuuksia.

Innovaatioassistentti-malli on kehitetty Itävallassa 2000-luvulla, ja sitä on toteutettu viime vuosina myös Itä-Suomessa Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa hyvin kokeuksien. Lapin ammattikorkeakoulun koordinoimassa esiselvityshankkeessa on kartoitettu mahdollisuuksia ottaa Innovaatioassistentti-toimintamalli käyttöön myös Lapin alueella.

Projektipäällikkö **Marjo Jussilan** mukaan on tärkeää, että myös korkeakoulutetuille työnhakijoille tarjotaan uudenlaisia työllistymismahdollisuuksia.

– Lapin haasteena on työllistää korkeakoulutettuja osaajia alueelle, mistä johtuen syntyy ”osaamisen aivovuotoa” Etelä-Suomen kasvukeskuksiin.

Esiselvityshanke on toteutettu Lapin ammattikorkeakoulun koordinoimana yhteistyössä Lapin yliopiston ja TE-palveluiden kanssa. Hankkeen on rahoittanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Innovaatioassistentit ovat kehittämistehtävien osaajia

Lapin ammattikorkeakoulussa on jo pitkään toteutettu Innomaraton-konseptia, jossa opiskelijat ratkovat alueen yritysten ja muiden toimijoiden tarjoamia toimeksiantoja. Jussilan mukaan Innovaatioassistentti-toimintamallilla on hyvin samankaltaiset lähtökohdat.

– Haluamme tarjota korkeakoulutetuille työnhakijoille valmennusta ja ohjausta yritysten kehittämistehtävissä toimimiseen.

Innomaraton-konseptista poiketen innovaatioassistentti-toimintamallin osallistujat ovat oppilaitoksen ulkopuolisia, korkeakoulutettuja työnhakijoita. Yrityksessä työskentelyä edeltää korkeakoulujen järjestämä koulutusjakso, jossa tulevia innovaatioassistentteja valmennetaan monipuolisesti kehittämistehtävissä toimimiseen.

– Innovaatioassistentti-malli tarjoaa korkeakoulutetuille työnhakijoille kaivattua täydennyskoulutusta, Jussila painottaa.

Innovaatioassistentti-toimintamallin tavoitteena on yhtä aikaa parantaa sekä korkeakoulutettujen työllistymistä että yritysten kehittymistä. Yritykset voivat palkata korkeakoulutetun työnhakijan innovaatioassistentiksi toteuttamaan omia kehittämissuunnitelmiaan.

– Samalla kun yritys saa kaivattua osaamista ja lisäresurssia kehittämistyöhönsä, niin innovaatioassistentti saa arvokasta työkokemusta oman alansa työtehtävissä, Jussila korostaa.

Toimintamallin avulla pyritään myös madaltamaan yrittäjien kynnystä palkata uusi työntekijä uuteen työtehtävään.

Innovaatioassistentit tuovat uutta osaamista yrityksiin ja saavat valmennusta ja ohjausta paikallisilta korkeakouluilta. Innovaatioassistentti-valmennus

**Samalla kun yritys saa kaivat-
tua osaamista ja lisäresurssia
kehittämistyöhönsä, niin inno-
vaatioassistentti saa arvokas-
ta työkokemusta oman alansa
työtehtävissä**
- Marjo Jussila

on täydennyskoulutusta, ja assistentin palk-
kaamiseen on mahdollista saada työllistämis-
tukea.

Kohti ensimmäistä Innovaatioassistentti-valmennusta

Esiselvitysvaiheessa on kartoitettu yhteistyö-
verkostoa innovaatioassistentti-toimintamal-
lin toteuttamiseen sekä suunniteltu valmen-
nuksen sisältöä ja toimintamallin pilotointia.
– Tavoitteena oli ensin selvittää mukaan
lähteviä yrityksiä ja heidän kehittämistarpei-
taan, ja vasta tämän jälkeen etsitään valmen-
nettavaksi näihin tarpeisiin vastaavia inno-
vaatioassistentteja.

Esiselvityksen perusteella lappilaisilla yrityksillä on hyvin erilaiset kehittämistarpeet ja haasteet. Yhteistä on kuitenkin rajalliset resurssit ja rajallinen osaaminen oman tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttamiseen.

– Investointihalukkuutta alueemme yrityksistä kyllä löytyy, muttei välttämättä välttämättä tiedetä, minkälaiseen kehittämiseen investoin-
teja tulisi suunnata, Jussila pohtii.

Alueemme yrityksiltä löytyy kiinnostusta innovaatioassistenttien palkkaamiseen, mutta valmennuksen ja ohjauksen tulee olla tarpeeksi räätälöityä, jotta se hyödyttää mukana olevan yrityksen kehittymistä ja kasvua.

Lapin innovaatioassistentti -mallin pilotointi lähtee käyntiin vuoden 2015 alussa samannimisessä hankkeessa. Ensimmäinen valmennus käynnistyy myös jo keväällä 2015. Lapin ammattikorkeakoulu koordinoi hanketta, jossa yhteistyökumppanina on Lapin yliopisto. Kolmevuotinen ESR-hanke on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittama.

**yritys rekrytoi
innovaatioassistentin**

**korkeakoulut
tarjoavat räätälöidyn
valmennuksen (2kk)
innovaatioassistentteille**

projektiosaamista, innovaatiotoimintaa,
viestintää, tuote- ja palvelukehitystä,
markkinointia, liiketoiminnan kehittämistä,
verkosto-osaamista, ennakointia...

**innovaatioassistentit työskentelevät
yrityksissä (6kk) työstäen ennalta
sovittuja kehittämistehtäviä**

korkeakoulut tarjoavat ohjausta
koko työskentelyn ajan

yrityksen on mahdollista
saada palkkatukea

**yritys saa käyttöönsä tuoreita
näkökulmia ja uutta osaamista**

uusia tuotteita, palveluita, projekteja,
toimintatapoja, yhteistyömuotoja...

**Innovaatioassistentti-toimintamalli valmentaa
korkeakoulutettuja työnhakijoita yritysten
kehittämistehtävissä toimimiseen.**

HANKETYÖLÄISTEN ARKEA HANSAECVET-HANKKEESSA

Talouspoliittinen tilanne ja kilpailu työpaikoista edellyttävät opiskelijoilta vankan ammattiosaamisen lisäksi kansainvälistymisosaamista, ymmärrystä erilaisista työskentelytavoista ja tietoa eri maiden kulttuureista. Parhaiten nämä taidot hankitaan työskentelemällä koulutusalaan vastaavissa työtehtävissä ulkomailla.

Tutkimukset osoittavat, että vaikka rahoitusväyliä kansainväliseen työharjoitteluun on tarjolla, hakemisprosessi ja osaamista vastaavan harjoittelupaikan löytäminen on vaikeaa. Opiskelija tarvitsee tukea hakuburokratiassa, oppilaitos lähettävänä tahona tietoa kohdemaan yritystoiminnasta ja vastaanottava yritys tietoa opiskelijan osaamisesta ja harjoittelun tavoitteista.

Ammatillinen koulutus ja työharjoittelukäytänteet vaihtelevat eri maissa ja jopa naapurimaat ovat epätietoisia naapureittensa koulutusrakenteista. Toimimalla yhteistyöverkostoissa, joissa on yhteinen päämäärä, harjoittelukäytänteitä voidaan selkeyttää ja auttaa opiskelijaa, yritystä ja oppilaitosta. HansaEcvet (Lifelong Learning Programme) on eräs tällainen yhteistyöhanke.

Itämeren alueen verkostoa rakentamassa

Viidessä HansaEcvetiä edeltäneessä hankkeessa, muun muassa Kalottialueen Nordpraktik-hankkeessa, kehitettiin vaihtokäytänteitä ja oppia haettiin keskiaikaisesta ”Journeyman Travel”-mallista, jossa oppipoika sai perustaidot kotimaassaan mestarin luona mutta lisätaitoa piti lähteä hakemaan ulkomaille. Koska malli todettiin vieläkin hyväksi, se päätettiin siirtää suuremmalle maantieteelliselle alueelle eli Itämeren maihin.

HansaEcvet-hankkeeseen osallistuvat Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi Saksa, ja Suomi; kaikki maita, jotka eivät ole opiskelijoiden suosituimpia vaihtokohteita mutta olisivat hyviä vaihtokohteita.

Hankkeeseen kutsuttiin 16 oppilaitosta, 16 opiskelijaa sekä 16 isäntäyritystä, ja tavoitteena on yhteistyössä kehittää toimiva järjestelmä Journeyman

Travel -mallin pohjalle. Oppilaitokset toimivat pareittain ja tuovat mukanaan koulutusallensa sopivan yrityskumppanin. Opiskelijaa tuetaan tuutoroinnilla ja mentoroinnilla.

Opiskelijavaihdossa opiskelija toteuttaa suunnittelemansa oppimisprojektin ja hankkii uutta ammatillista osaamista. Oppilaitokset ja yritykset osallistuvat yhdessä kahteen työpajaan tutustumista ja perehtymistä varten. Suomen vastuulla on lisäksi kehittää laatumoduuli, joka sisältää työkalupaketin tulevia vaihtoja helpottamaan.

Hankekuvauksen mukaan toiminnan tuloksena syntyy Itämeren alueen verkosto, joka edistää koulutuksen kansainvälistymistä. Kaikki tähtää osaamisen siirtojärjestelmän kehittämiseen.

Hanketoiminnan integroiminen opetukseen

Miten hanke sitten näkyy oppilaitosten arjessa, vai näkyykö se mitenkään, kuten joskus epäillään? Kokemukset osoittavat, että jos haluamme integroi-

Varsinaisen hankkeessa kehitettävän asian lisäksi saa roppakaupalla oppia kansainvälisessä verkostossa toimimisesta ja koulutussektorista, projektien viestintäkulttuurista ja maiden arvoista.

da hankkeet oppilaitoksen arkeen, tietyt reunaehdot on huomioitava.

Ensiksikin hankkeen tulee kohdentua koulutusorganisaation ydintoimintaan eli oppimiseen. Toiseksi hankkeen sisällöt tulee viedä osaksi opiskelijoiden oppimista, muuten integrointi loppuu hankkeen jälkeen. Linkittäminen on henkilöstön tehtävä, ja siksipä hankehenkilöiden on oltava omasta oppilaitoksesta.

Hanketoiminta kehittää ammattitaitoa

Lapin AMK on asiantuntijaorganisaatio, ja siksi on ollut helppoa löytää asiantuntijoita kehittämään toimintaa. Valitettavasti kaikissa maissa oppilaitosten henkilöstöä ei ole aina voitu hyödyntää ja ulkopuoliset konsultit ovat toimineet hankkeessa. On selvää, että tällöin yhteistyö päättyy hankkeen jälkeen eikä verkosto toimi suunnitellulla tavalla.

Integrointi oppilaitoksessa vaatii paljon työtä ja aikatauluissa joustamista, eikä kukaan tule kertomaan, miten soveltaminen omassa oppilaitoksessa hoidetaan. Parhaat mallit onkin räätälöity kullekin alueelle sopiviksi.

Kansainvälinen yhteistyö kehittää käytänteitä tehokkaasti; leikkimällä toisten hiekkalaatikoilla havaitsee äkkiä omat toimivat käytänteet mutta varsinkin karikot. Ja kun puutteet on tiedostettu, ne on helpompi korjata.

Lisäksi, varsinaisen hankkeessa kehitettävän asian lisäksi saa roppakaupalla oppia kansainvälisessä verkostossa toimimisesta ja koulutussektorista, projektien viestintäkuluttuurista ja maiden arvoista.

Opiskelijalle hyöty näkyy kansainvälisen harjoittelun edellyttämän ammattialan vaatimuksista ja oman osaamisen tasosta. Nämä vaikeasti avattavat asiat on puserrettava ennen vaihtoa ”Learning Unit”-osioon, joka jaetaan yrityksille, jotta niissä voidaan huomioida tehtävien suunnittelu.

Hankitusta osaamisesta on hyötyä urakehityksessä ja siksi tehtäviä on upotettu ”työyhteisöosaaminen”-opintojaksoon Lapin ammattikorkeakoulussa.

Hankkeesta tulee muutakin osaamista: parhaillaan kaksi kansainvälistä tietotekniikkaa opiskelevaa opiskelijaa toteuttaa laatumoduulin verkkosivua, yksi opinnäytetyö on valmistumassa Journeyman travel -mallista ja opiskelijat, samoin kuin henkilöstökin, ovat saaneet kansainvälisestä toimimisesta hyvää oppia.

Suosittelen hanketoimintaa kaikille.

**TUTUSTU
HANSAECVET-
HANKKEESEEN:
www.hansaecvet.eu**

PITCHAUSVIDEO INNOVATIIVISEN YRITTÄJÄN TUKENA

Kun startup-yrittäjällä on innovatiivinen liikeidea, sen pitchaaminen potentiaalisille rahoittajille voi luoda haasteita. On mietittävä, miten uniikin idean saa esitettyä mahdollisimman selkeästi ja vakuuttavasti lyhyessä ajassa. InnoFun-hanke on tarjonnut vastaukseksi tähän haasteeseen digitaalisen pitchausvideon.

Vuosina 2012–2014 toteutetun, Interreg IVC -rahoituksen InnoFun-hankkeen tavoitteena on edistää innovaatioiden etenemistä markkinoille tarjoamalla yrityksille uudenlaisia työkaluja innovaatioiden rahoituksen hakemiseen. Kansainvälisessä hankkeessa on mukana partnereita ympäri Euroopan, ja jokaisella partnerimaalla on vastuullaan yksi työpaketti. Lapin ammattikorkeakoulun roolina on ollut luoda ja pilotoida alueen startup-yrittäjille suunnattua digitaalisen pitchausvideotuotannon konseptia.

Hankkeen aikana tuotettiin digitaalinen pitchausvideo viidelle yritykselle:

- NWD Technologies Oy
- 360Media Europe Oy
- Geonex Oy
- Engemma Oy
- GOins.

Videot toteutettiin Lapin ammattikorkeakoulun kulttuurialan opiskelijatiimin voimin osana heidän opintojaan hankkeen projektipäällikön ohjauksessa. Tosielämän toimeksiannot kehittivät omalta osaltaan myös opiskelijoiden valmiutta itsenäiseen työskentelyyn asiakkaiden kanssa.

Ammattimaista työskentelyä opiskelijoiden kanssa

Rovaniemeläisellä **Mikael Kojolla** on innovatiivinen liikeidea. Hän on suunnitellut kaksi mobiilisovellusta yhdistävän tekniikan, jonka pääasiallisena tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia. GOins-sovellus yhdistää free to play -mobiilipelin ja puhelimesta olevan liikunta-aktiivisuutta mittaavan sovelluksen.

– GOinsin ideana on, että käyttäjä saa liikkumalla, esimerkiksi juoksemalla, kävelemällä tai pyöräilemällä, siihen pelaamaansa peliin krediittejä, jotta pääsee etenemään pelissä joutumatta maksamaan, Kajo kertoo.

GOins-idea oli mukana ELY-keskuksen Tuoteväylässä, ja samaan aikaan selviteltiin, mitkä olisivat seuraavat askeleet idean eteenpäin viemisessä. Koska GOinsin kehittämistyö toimii vielä harrastuspohjalta, ei Kojolla ollut sijoittaa suuria summia markkinointitoimenpiteisiin.

– ELY-keskuksen edustaja kertoi minulle InnoFun-hankkeesta ja ehdotti, että tehtäisiin pitchausvideo, jota voitaisiin sitten käyttää rahoituksen hakemiseen ja muuhun markkinointiin.

Yhteistyö InnoFunin kanssa alkoi siis Kojon aloitteesta. Sopimusten allekirjoittamisen jälkeen alkoi käsikirjoituksen suunnitteluprosessi yhdessä ohjaajan ja animaattorin kanssa, ja mukana olivat myös äänimies ja kuvaaja.

– Lopullisella videolla esitellään ensin se ongelma ja sen ratkaisu, ja sen jälkeen tuodaan esille GOinsin hyödyt asiakkaan näkökulmasta, Kajo kuvailee.

Kojon mielestä koko tuotantoprosessi eteni erittäin sujuvasti. Ensimmäisestä yhteydenotosta InnoFu-

**TUTUSTU
INNOFUN-
HANKKEESEEN:
www.innofun.org**

niin ei mennyt kuin vähän yli kuukausi, kunnes hän sai valmiin pitchausvideon.

- Yhteistyömme toimi hyvin, ja opiskelijoiden työskentely oli ammattimaista. Sain noin viikossa tuotantotiimiltä ensimmäisen version käsikirjoituksesta, ja seuraavalla kerralla näinkin sitten jo ensimmäisen version videosta.

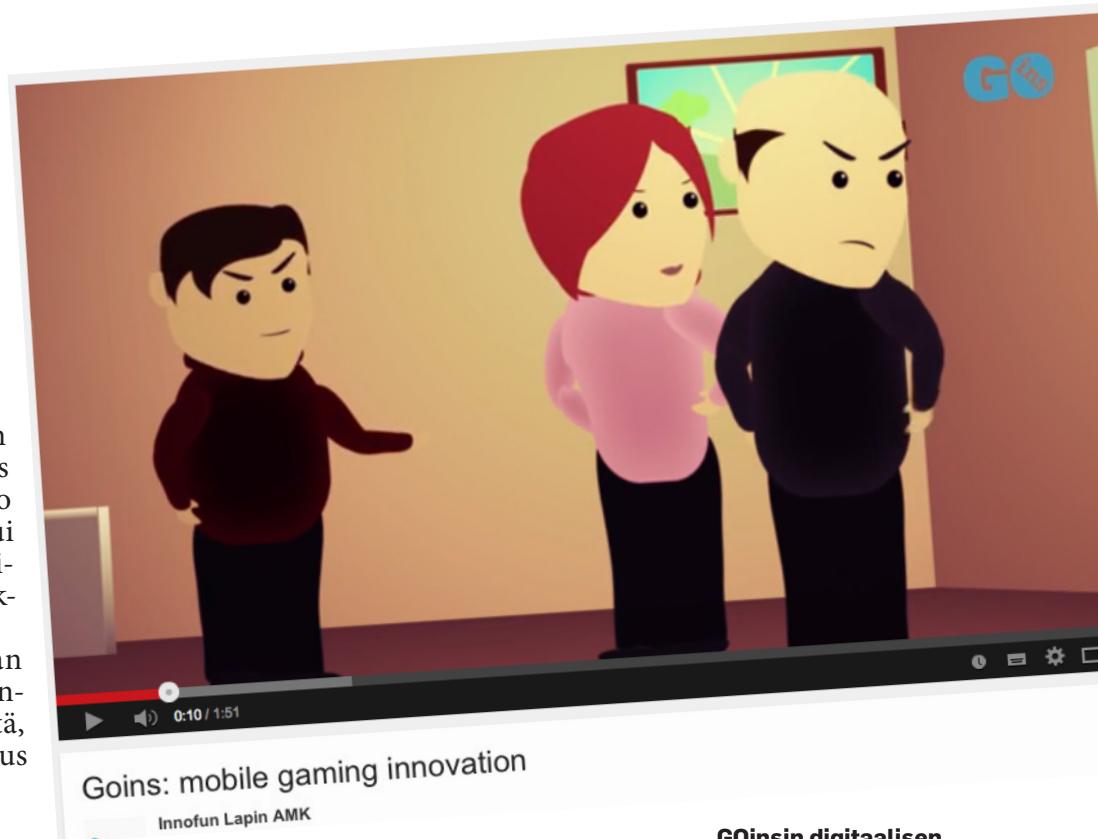
Yrittäjän oma ajankäyttö tuotannon osalta ei myöskään paisunut liian laajoihin mittasuhteisiin.

- Olin mukana käsikirjoituksen teossa, kuvauksissa sekä äänityksessä, ja yhteensä se vaati minulta kaksi reissua Rovaniemeltä Tornioon. Arvioisin käyttäneeni koko prosessiin kokonaisuudessaan noin viiden päivän työtunnit, Kojo summaa.

Pitchausvideo- tuotannon hyödyt ja mahdollisuudet

Digitaalisen pitchausvideon tuotantoprosessi vahvisti myös Kojon osaamista yrittäjänä. Jo heti alkuvaiheessa hän joutui tarkastelemaan omaa liikeideansa ja sen ansaintalogiikkaa.

- Idea GOinsiin oli tullut ihan kotoa, ja ajattelin koko toiminnan olevan hyväntekeväisyyttä, mutta yrityksenhan on tarkoitus

**GOinsin digitaalisen
pitchausvideon animaatioita**

tehdä rahaa. Oli mietittävä, miksi pelifirmat halusivat tämän sovelluksen, muuten kuin hyväntekeväisyyden vuoksi.

Tuotantotiimin näkemyksestä oli hyötyä myös videon sisällön muokkaamisessa tarkoitukseen sopivaksi ja mahdollisimman tehokkaaksi.

– Vielä loppuvaiheessa muutimme videon alkua, koska tuotantotiimiä ohjannut projektipäällikkö **Antti Haase** huomasi, että GOinsin idea oli esitetty epäselvästi ja ongelman kuvaamisen sijaan videolla siirryttiin lähes suoraan ratkaisuun. Oli hienoa, että tuotantotiimi osasi tarkastella videota ”ulkopuolisen silmin”, Kojo korostaa.

Digitaalisen pitchausvideon pääasiallinen käyttötarkoitus on rahoittajien vakuuttaminen omasta liikeideasta. Kojon kohdalla rahoituksen hakeminen ei kuitenkaan ole vielä ajankohtaista.

– Olen keskustellut rahoittajien kanssa, ja sellainen viesti on tullut aika selkeästi, että ensin pitäisi saada ”proof of concept” tai prototyyppi tehtyä sovelluksesta, ja vasta sen jälkeen lähden hakemaan rahoitusta.

Kojon tavoitteena olikin ensin hakea mukaan oikea työryhmä ja saada prototyyppi tehtyä, ja vasta sen jälkeen tulee mukaan rahoituspuoli. Näin ollen GOinsin pitchausvideolle on löytynyt ihan toisenlainen kohderyhmä ja käyttötarkoitus.

– Pitchausvideon avulla olen nyt saanut mukaan kaksi ohjelmistosuunnittelijaa ja osa-aikaisena toimivan graafikon. Eli se ydinporukka on nyt kasassa, jonka kanssa lähdemme prototyyppiä tekemään, Kojo iloitsee.

Kojo korostaa, että pitchausvideon avulla hän sai esitettyä ideansa tuleville yhteistyökumppaneilleen paremmin ja kiinnostavammin kuin esimerkiksi perinteisemmän PowerPoint-esityksen avulla.

– Kaikki videon katsoneet ovat heti ymmärtäneet GOinsin jujun, eikä minun ole tarvinnut esittää lisäselityksiä. Ja jatkossakin voin hyödyntää nyt toteutettua videota osana markkinointiani, Kojo pohtii.

Kaikki videon katsoneet ovat heti ymmärtäneet GOinsin jujun, eikä minun ole tarvinnut esittää lisäselityksiä. Ja jatkossakin voin hyödyntää nyt toteutettua videota osana markkinointiani.

- Mikael Kojo

InnoFunissa kohderyhmänä olivat yrittäjät, mutta Kojo näkee digitaalisen pitchausvideotuotannon sopivan myös osaksi Lapin ammattikorkeakoulun omaa toimintaa.

– Uskon, että tälle konseptille on monia mahdollisuuksia, ei pelkästään yritysten osalta vaan koulun sisällä myös. Esimerkiksi TKI-hankkeille voisi tarjota tätä formaattia.

InnoFun-hanke päättyy vuoden 2014 lopussa, mutta mukana olleilta yrittäjiltä tulleen positiivisen palautteen vuoksi jatkoa on jo suunnitteilla. Vuosi 2015 näyttää, miten digitaalisen pitchausvideotuotannon konsepti saadaan sopeutumaan osaksi Lapin ammattikorkeakoulun ja Kemin Teknologia kylä Digipoliksien yhteistyötoimintaa. Digipolis teki syksyllä 2014 päätöksen tilata Lapin ammattikorkeakoululta 4-6 pitchausvideota yrityshautomonsa yrittäjille vuonna 2015.

**TUTUSTU INNOFUN-
HANKKESSA TUOTETTUIHIN
PITCHAUSVIDEOIHIN
YOUTUBESSA KANAVALLA:
“Innofun Lapin AMK”**

Mikael Kojon GOins-innovaatio edistää lasten ja nuorten hyvinvointia yhdistämällä mobiilipelit ja liikunnan. ▶

TYÖSKENTELYÄ PILVESSÄ

Yhä suurempi osa meidän tietotyöläisten työstä tapahtuu erilaisissa verkostoissa ja hajautetuissa tiimeissä, joiden jäsenet ovat eri puolilla maata tai maapalloa. Teknologia mahdollistaa ja luo yhä paremmat mahdollisuudet joustavaan, hajautettuun tiimi- ja verkostotyöskentelyyn. Osa tiimeistä tapaa säännöllisesti myös kasvokkain, osa ei koskaan. Kuinka moneen verkkokokoukseen tai eriaikaiseen verkkotyöskentelyyn olet osallistunut kuluneen viikon tai kuukauden aikana? Aika moneen, eikö niin?

Niin kutsutut pilvipalvelut tuovat erilaiset verkko-ohjelmistot ja -palvelut helposti käyttäjien ja organisaatioiden ulottuville. Pilvipalvelut on väljä käsite palveluille, joita voi käyttää Internetin avulla riippumatta palvelun sijainnista.

Toki pilvestä voidaan hankkia myös infraa, esimerkiksi palvelintilaa, ja sen ylläpitoon liittyviä palveluita, mutta yksittäiselle käyttäjälle pilvipalvelut näyttäytyvät suurelta osin joustavasti verkon yli käytettävänä ohjelmistoina, joita ei tarvitse asentaa omalle koneelle.

Mihin pilvipalveluita voi käyttää?

Tiimin tai projektiryhmän on usein tarpeen ideoida yhdessä vaikkapa uutta tuotetta tai palvelua. Tämä käy kätevästi esimerkiksi selaimessa toimivalla Padlet-seinätaululla. Erilaiset raportit ja toimintasuunnitelmat syntyvät yhteisöllisesti kirjoittaen esimerkiksi GoogleDrivessa. Projektin tulokset julkaistaan ja tehdään näkyväksi vaikkapa pilvestä käyttöön otetulla blogilla, jonka artikkeleihin upotetaan toimijoiden tekemiä lyhyitä videoita. Koulutusmateriaalit on jaettu Creative Commons -lisensseillä SlideSharessa, ja asiantuntijaluento järjestetään verkoseminaarina YouTube Live -palvelulla.

Kuulostaako tutulta? Osalle toimijoita tämä on jo arkipäivää, ja massat seuraavat perässä lähivuosina.

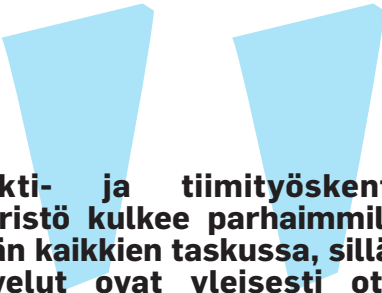
Kuka pilvipalveluista hyötyy ja miten?

Joustava käyttöönotto on yksi pilvipalveluiden ehdottomista vahvuuksista. Tiimi tai projektiryhmä voi ottaa käyttöönsä tarpeensa ja harkintansa mukaan sopivia työkaluja (so. ohjelmistoja). Tässä

piilee luonnollisesti vaaransa. Pahimmillaan projektiryhmällä on käsissään pirstaleinen työkalujen kokonaisuus, jossa on ei niin toimivaksi osoittautuneita ratkaisuja, tai niitä ei oikein kukaan lopulta ottanut omakseen, vaan kaikilla on omat suosikkinsa. Teknologia kehittyy niin nopeasti, että helposti syntyy myös tarve päivittää käytössä olevaa työkalupakkia jatkuvasti. Projektin elinkaaren aikana osa työkaluista ehtii vanhentua useampaan kertaan, muuttua ilmaisesta maksulliseksi tai poistua markkinoilta kokonaan.

Projektien toiminnan ja tulosten julkisuusaste voi vaihdella paljon. Julkisesti rahoitetuilla projekteilla on velvollisuus julkaista tulokset avoimesti saataville. Tähän tarkoitukseen pilvipalveluiden käyttäminen projektin toiminnan ja tulosten välittämisessä sopii mainiosti. Lisäksi työvälineiden ylläpito projektin jälkeen on joko varsin edullista tai ilmaista.

Joustavat käyttöönottomahdollisuudet ja mahdollisuudet tehdä toimintaa avoimesti Internetissä antavat myös hyvän lähtökohdan osallistaa kohde-ryhmää projektin toimintaan. Sen sijaan, jos kyseessä

Projekti- ja tiimityöskentelyympäristö kulkee parhaimmillaan meidän kaikkien taskussa, sillä pilvipalvelut ovat yleisesti ottaen hyvin käytettävissä mobiililaitteilla joko mobiilisovelluksen tai selaimen kautta.

on salassa pidettävät asiat, niitä ei ensimmäisenä kannata viedä pilvipalveluihin.

Kaiken muun hyvän lisäksi, projekti- ja tiimityöskentely-ympäristö kulkee parhaimmillaan meidän kaikkien taskussa, sillä pilvipalvelut ovat yleisesti ottaen hyvin käytettävissä mobiililaitteilla joko mobiilisolun tai selaimen kautta. Osallistuminen ja sisällön tuottaminen on siis varsin paikasta riippumatonta ja joustavaa.

Kuka tätä hommaa johtaa?

Edellä kuvattu toimintatapa kuulosti helpolta, eikö? Periaatteessa näin onkin, mutta pian käytössä voi olla kirjava joukko ohjelmistoja ja kokonaisuutta ei hallitse tai johda kukaan.

Teknologisten mahdollisuuksien suunnitelmallista ja tehokasta hyödyntämistä on jonkun johdettava. Tiimi voi toki tehdä päätöksiä kollektiivisesti, jolloin sen on vastattava myös siitä, että käytettävistä työvälineistä syntyy mielekäs ja järkevä kokonaisuus tavoitteiden ja toiminnan näkökulmasta. Jollei tiimi kanna tätä vastuuta, on jonkun tiimissä tai organisaatiossa kannettava vastuu pilvipalveluiden käytön johtamisesta.

Raja sen välillä, kuinka paljon käytettävistä työkaluista valitaan käyttäjien tasolla ja kuinka paljon organisaatiotasolla, vaihtelee tapauskohtaisesti. Erilaisten työkaluvaihtojen tekeminen ja käyttöönotto voi vaatia myös tukea.

Äkkiseltään voi kuulostaa siltä, että pilvipalveluiden käytössä tiimi- ja projektityöskentelyssä on kyse teknologian käytöstä. Kyseessä on jonkin verran teknologian käyttö mutta enemmänkin työskentely- ja toimintakulttuurin muutos. Edellä kuvatut toimintatavat ja teknologiat vaativat työkalukulttuuria, jossa jokainen on sisällöntuottaja ja -julkaisija. Keskenkäiset tuotokset ja idean raakileet on uskallettava altistaa tiimin arvioitavaksi ja jatkokehittäväksi.

Onnistuisiko sinulta?

Tämä uusi toimintakulttuuri vaatii meiltä jokaiselta oppimista. Johtamisella on tuettava myös näiden uusien työtapojen harjoittelua ja käyttöä.

Uskallus kokeilla ja kyky oppia uutta ovat avainasemassa uuden toimintakulttuurin kynnyksellä.

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ HANKE-TOIMINTAAN VUODELLE 2015:

TAMMIKUU

5.1. NPA 2. Haku aukeaa

⇒ <http://www.northernperiphery.eu/en/content/show/&tid=238>

15.1. Interreg Pohjoinen haku aukeaa

⇒ <http://www.interregnord.com>

HELMIKUU

15.2. Alueellinen rakennerahasto -ohjelma sulku (EAKR/ESR)

⇒ <https://www.rakennerahastot.fi>

16-22.2. Arctic design week

⇒ <https://www.facebook.com/arcticdesignweek>

Erasmus+ haut:

⇒ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_fi.htm

10.2. Erasmus+, Key action 2: Capacity building in the field of higher education

24.2. Erasmus+, Key action 3: Support for policy reform

26.2. Erasmus+, Jean Monnet -activities

28.2. Interreg Pohjoinen sulkeutuu, Interreg-valmisteluhaut auki

HUHTIKUU

20.4 Erasmus + NPA 2. Haku sulkeutuu

TOUKOKUU

28.5. H2020: REFLECTIVE SOCIETIES: CULTURAL HERITAGE AND EUROPEAN IDENTITIES

⇒ <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/index.html>

KESÄKUU

9-10.6. Barents Reunion

⇒ <http://www.barentsreunion.com>

SIRPA KOKKONEN, HANKEKOORDINAATTORI,
EOPPIMISPALVELUT, LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

KIRSI SALONIEMI, PROJEKTISUUNNITTELIJA,
EOPPIMISPALVELUT, LAPIN AMMATTIKORKEAKOULU

HANKE HALLINTAAN HYVILLÄ KÄYTÄNNÖILLÄ

AKTIIVI Plus on valtakunnallisen kehittämisohjelman koordinaatiohanke, joten toiminta kattaa koko Suomen Inarista Helsinkiin. Koska sekä hanketiimi että muu hankeverkosto on hajautuneena useille paikkakunnille, on toiminnassa alusta asti pidetty tärkeänä ottaa mahdollisimman suuri hyöty Internetin tarjoamista työkaluista yhteistyön sujuvoittamiseksi. Käytettävät työkalut ja menetelmät on sovittu tiimin kesken, ja niitä on vaihdettu ja muovattu omaan toimintaan sopiviksi aina tarpeen tullen.

Tässä artikkelissa kuvaamme AKTIIVI Plus -projektin hajautettuja ja yhteisöllisiä työskentelytapoja, jotka ovat mahdollistaneet eri paikkakunnilla työskentelevien toimijoiden joustavan yhteistyön. Laaja-alainen kokemuksemme erilaisten etätyöskentelymenetelmien ja -välineiden hyödyntämisestä antaa vinkkejä tehokkaaseen projektityöskentelyyn.

Lähtökohtina työskentelyvälineiden ja -menetelmien valinnassa on ollut tarve järjestää verkkokokouksia hanketoimijoiden kesken sekä työstää yhteisiä dokumentteja siten, että viimeisin versio on heti kaikkien saatavilla. Myös päivittäiseen viestintään sähköpostin rinnalle on pyritty löytämään vaivattomia yhteydenpitokanavia. Erilaisia verkkopalveluita sekä sosi-

aalista mediaa (Facebook, Twitter, Instagram, Youtube) on tarvittu myös julkiseen tiedottamiseen ja tulosten levittämiseen. Yhteisten online-kokousten ajankohtia on sovittu Internetistä löytyvillä helpokäyttöisillä Doodle- tai Sumpli-palveluilla. Näiden lisäksi tärkeänä toimintamuotona on ollut kaikille avointen webinaarien eli verkkokoulutusten järjestäminen ajankohtaisista aiheista.

Sujuvaa hajautettua työskentelyä

AKTIIVI Plus -tiimillä (noin 8 henkilöä) on ollut koko hankkeen ajan tapana pitää online-palaveri kerran viikossa kulloinkin käsillä olevista asioista. Viikkopalavereissa on käyty läpi menneitä tapahtumia, suunniteltu tulevia sekä sovittu tiimin sisäisestä työnjaosta. Välineenä toimi pitkään Lapin ammattikorkeakoulussa käytössä oleva reaaliaikainen iLinc-etäopetusjärjestelmä, joka ei kuitenkaan vielä mahdollista kokoukseen osallistumista mobiililaitteella. Liikkuva ja kiireinen tiimi ottikin käyttöönsä myös Skypen, jotta viikkopalaveriin osallistuminen onnistuu myös autosta, junasta, bussista ja niin edelleen.

Verkkokokouksia ei ole järjestetty ainoastaan AKTIIVI Plus -tiimin kesken, vaan koko laaja hankeverkosto eli samasta kehittämisohjelmasta rahoitusta saavat hankkeet ovat kokoontunut samaan verkkokokouksympäristöön useampia kertoja vuodessa tarpeen mukaan. Verkoston kokouksissa läsnä on ollut keskimäärin parikymmentä henkilöä. Etäosallistumismahdollisuus on järjestetty tarvit-

Lähtökohtina työskentelyvälineiden ja -menetelmien valinnassa on ollut tarve järjestää verkkokokouksia hanketoimijoiden kesken sekä työstää yhteisiä dokumentteja siten, että viimeisin versio on heti kaikkien saatavilla. Myös päivittäiseen viestintään sähköpostin rinnalle on pyritty löytämään vaivattomia yhteydenpitokanavia.

Sivu Toiminta 1 Kävijätiedot Asetukset Kasvata yle

AKTIIVI PLUS - avoimissa oppimisympäristöissä aktiiviseksi kansalaiseksi

Tule kokemaan ja tekemään -loppuseminaari Helsingissä 19.11.

AKTIIVI Yhteisö

Vipuvoimaa EU:lta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tykkäty

Seurataan

Viesti

Aikajana Tietoja Kuvat Tykkäämiset Lisää

IHMISET

239 tykkäystä

Tila Kuva/video Tarjous, Tapahtuma

AKTIIVI -verkosto

Home Inbox 1

Update Poll Praise

What are you working on?

Groups

All Network

Browse Groups

Create Group

Top - All - Following (101)

Mika Petäsno
To All Network

Mitenkähän se olisi järkevää nyt tehdä tämä yhteystiedot-sivu?

- yksi pääsivu (kuten nyt) ja linkit henkkoht sivulle, josta löytyy yhteystiedot ja kuvat (siirto ELGG:stä tänne)
- yksi pääsivu, jossa kuvat ja siitä linkki henkkoht sivulle, josta löytyy yhteystiedot
- yksi sivu, joka sisältää kaikki em. tiedot
- muu toteutus

Vote

3 total votes · See Results

Like · Reply · Share · More · October 10 at 12:25pm

Mika Petäsno
Se on nyt sitten tehty, kelpaako?

Yhteystiedot
some.lappia.fi
Aistien AKTIIVI Plus AKTIIVI Plus-verkosto aktiivisia ajatuksia Arvionti AVO 2 A...

Like · Reply · Share · More · October 21 at 1:13pm

and Kirsi Saloniemi like this.

sumpli.com
BETA
Sumplii menot puolestasi

Mikä on paras aika isomman joukon tapaamiselle? Milloin syömään, pelaamaan, tai vaikka saunomaan? Mikä ajankohta sopii mahdollisimman monelle parhaiten?

sumpli.com on ilmainen palvelu joka helpottaa kaveripiirisi tai muiden ryhmien aktiviteettien ja tapaamisten järjestämisessä. Aloita palvelun käyttö luomalla uusi tapahtuma tai kirjautumalla sisään sähköpostiosoitteellasi ja Sinulle toimitetulla salasasanalla, mikäli olet aiemmin käyttänyt sumpli.comia.

taessa myös ohjausryhmän kokouksiin, jotka ovat olleet useimmiten Helsingissä.

Tärkeänä hajautetun työskentelyn mahdollistajana on toiminut muokattavissa oleva Elgg-ympäristö, jossa on ollut mahdollista työstää sekä säilyttää yhteisiä dokumentteja. Elgg on mahdollistanut sen, että samaa ympäristöä on voinut hyödyntää niin hankkeen sisäiseen työskentelyyn kuin myös ulkoiseen tiedotukseen, sillä luku-/kirjoitusoikeudet pystytään määrittelemään sivukohtaisesti. Elgg-ympäristöön on kerätty kaikki toiminnan aikana syntynyt materiaali, kuten kokousten asiakirjat, raportit ja sopimukset. Suurimmat tiedostot ja kuvat on jaettu Dropbox- tai SlideShare-palveluiden kautta.

Koska Elgg ei mahdollista dokumenttien yhtäaikaista kirjoittamista tai työstöä, otettiin hankkeessa käyttöön yhteisöllistä kirjoittamista varten myös Google Drive. Google Driven mahdollistamia yhteisödokumentteja on käytetty myös verkoston kanssa

AKTIIVI projektissa tapahtuu

- "Apuja aktiivisuuteen, välineitä verkostoihin" -julkaisu
- Tapahtumat
- On-line seminaarit ja koulutukset
- Tiedotteet
- Kuntayhteistyö
- Hyvät/lupaavat käytännöt
- Tutkimus
- Julkaisut
- Ennakointi
- Tuotteistaminen
- Tietoa kehittämisohjelmasta

Tutustu hankkeisiin!

- Aistien
- Avara museo - kehittyvä oppimisympäristö aikuisille
- AVO
AVOinvirta-blogi
Tuotoksia
esittelyvideo
- AYVOT - Avoin yhteisöllinen virtuaalinen oppimisympäristö

Vaikka etätyöskentelymenetelmät mahdollistavat sujuvan työskentelyn asuinpaikasta riippumatta, tarvitaan myös kasvokkaisia tapaamisia.

pääasiassa tapahtumien suunnitteluun, ja siellä on tehty yhdessä palaverien asialistat sekä muistiinpanot.

Yammer-palvelu otettiin käyttöön tiimin sisäisenä "Facebook-tyyppisenä" nopeana foorumina, jossa keskustelu sekä tietojen ja tiedostojen välitys tapahtuu helposti eikä sähköposti ylikuormitu. Sähköpostiviestinnän ongelmana on projektissa nähty myös tärkeiden viestien katoaminen postitulvaan. Yammerissa tiedostojen ja käytyjen keskustelujen etsiminen onnistuu avainsanojen avulla. Myös Skype on toiminut läpi hankkeen nopeana viestivälineenä toimijoiden välillä.

Alusta alkaen AKTIIVI Plus -hankkeen ja siinä syntyvien tulosten näkyvyyttä on pidetty tärkeänä. Alkuun projektilla oli Elgg-ympäristössä Aktiivisia ajatuksia -blogiosuus, johon säännöllisesti tehtiin kirjoituksia koordinaatiohankkeen ja muiden verkostoon kuuluvien hankkeiden ajankohtaisista asioista. Myöhemmin siirryttiin käyttämään Wordpress-pohjaista AKTIIVI Plus:n verkkosivua, johon

TSEKKA!

WWW.FACEBOOK.COM

WWW.DOODLE.COM

DRIVE.GOOGLE.COM

WWW.DROPBOX.COM

WWW.INSTAGRAM.COM

WWW.SLIDESHARE.COM

WWW.SUMPLI.COM

WWW.TWITTER.COM

WWW.YAMMER.COM

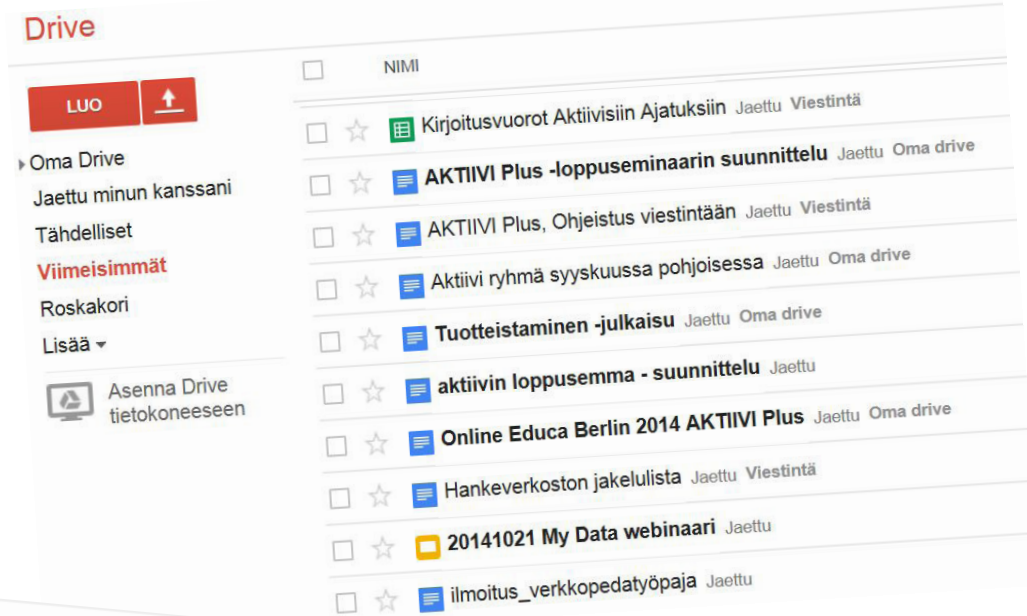
WWW.YOUTUBE.COM

myös Aktiiviset ajatukset -blogi siirrettiin. Blogin hyödyntämiseen siirryttiin, koska se toimi selkeämpänä julkisen tiedottamisen kanavana kuin Elgg.

Etätöyöhön potkua lähitapaamisista

AKTIIVI Plus -verkostoon osallistuneiden henkilöiden osaaminen on kasvanut erilaisten työskentelytapojen, etävälinekokeiluiden ja syntyneiden käytäntöjen kautta. Vaikka etätöyöskentelymenetelmät mahdollistavat sujuvan työskentelyn asuinpaikasta riippumatta, tarvitaan myös kasvokkaisia tapaamisia. Lähitapaamisia kaikkien kehittämissuunnitelmaan kuuluvien projektien kanssa on järjestetty verkostoitumisen tueksi sekä erilaisten koulutusten ja seminaarien tiimoilta.

AKTIIVI Plus -tiimi on tavannut väliin etelässä, väliin pohjoisessa ja joskus puolella välissä Suomea, jotta matkustaminen olisi kaikille tasapuolista. Face to face -tapaamiset ovat lujittaneet yhdessä tekemistä sekä yhteisten tavoitteiden asettamista ja saavuttamista. Koordinaatiohankkeessa onkin koettu, että etätöyöskentely ja kasvokkainen työskentely oikein mitoitettuina tukevat toinen toistaan.

AKTIIVI Plus in Online Educa Berlin!

Posted on 3.12.2014 by [ksaloniemi](#)

AKTIIVI Plus -coordination project will participate in Online Educa Berlin Conference this week (December 3-5). Welcome to discuss about Finnish Learning Networks!

More information about [AKTIIVI Plus](#) and [Online Educa Berlin](#)

YIE - MITÄ JÄI KÄTEEN?

Kun kymmenen organisaatiota päätti pistää hynttyyt yhteen ja parantaa maailmaa, YIE (Young Innovative Entrepreneurs) eli Nuoret innovatiiviset yrittäjät -hanke syntyi parin vuoden virittelyn, odottelun, kasvamisen ja tiukkojen synnytyspoltojen jälkeen Kolarctic ENPI CBC -ohjelman alle.

Nyt joulukuun 2014 alussa YIE-hanketta on enää tasan kaksi viikkoa jäljellä. Viimeinen vuosi on ollut täynnä toimintaa, ja kaiken aikaa hankkeen kumppanit Ruotsista, Norjasta, Venäjältä ja Suomesta ovat määrätietoisesti suunnitelleet, miten toiminnot ja tulokset saadaan elämään myös hankeajan päättymisen jälkeen.

YIE-hankkeen tavoitteena oli parantaa tukirakenteita, joiden avulla innovatiivisten yritysideoiden kehittäminen ja toteuttaminen jopa rajojen yli olisi helpompaa, samalla kun omissa organisaatioissa haluttiin lisätä yrittäjyyden tukemiseen liittyvää osaamista, opiskelijoiden yrittäjyyteen kannustamista ja hyviä käytäntöjä.

Lapin ammattikorkeakoulun osalta tohinaa on riittänyt niin Meri-Lapissa kuin Rovaniemelläkin, eikä vähiten sen ansiosta, että henkilökunnasta liki 40 henkilöä osallistui hankkeen toimintaan viimeisenä toteutusvuonna.

Tulevaisuuden tekijät hyötyvät opintojen ja käytännönläheisen tekemisen yhdistämisestä

Alkuvuonna tutustuttiin paremmin eri kampusaluiden toimijoiden kesken, ja käynnistettiin oman IBL (InnoBarentsLab) -oppimisympäristön vuoden 2014 toiminta tosissaan opiskelijoiden alkaessa toteuttaa erilaisia opintoihin liittyviä yhteisprojekteja, joita vuoden mittaan oli kokonaisuudessaan 36.

Opiskelijat tekivät opintokokonaisuuksiin kytkeytyinä yrittäjämäisesti muun muassa markkinointitutkimuksia ja muita selvitystöitä yrittäjille sekä markkinointisuunnitelmia ja tapahtumasuunnitelmia toteutuksineen, ison osan tehtävistä ollessa kansainvälisiä ja sisältäen yhteistyötä useiden eri tahojen kanssa.

Suurimpia tapahtumia, jotka IBL-opiskelijat organisoivat itse, olivat Rovaniemellä järjestetty ”Northern Stars” -seminaari toukokuussa 2014 ja hankkeen loppuseminaari ja sen yhteydessä ”Business Festival” lokakuun loppussa. Molemmissa

YIE:n tapahtumissa oli liki 200 osallistujaa, ja toteutuksia oli mietitty tarkkaan pienimpiä yksityiskohtia myöten.

Opiskelijoiden kokemukset käytännönläheisten projektien toteutuksesta oppimisprosessissa ovat olleet hyviä, ja erityisesti he ovat pitäneet siitä, että vielä tässä vaiheessa työtehtäviä tehdessä heillä on ollut tukena ammattikorkeakoulun henkilökuntaa – mahdolliset epäonnistumiset ovat tapahtuneet turvallisuudessa ympäristössä, ja palautetta on voinut kysyä henkilökunnalta.

Lisäksi yhteistyö ja verkostoituminen yrittäjien, yrittäjyyttä tukevien tahojen ja muiden kansainvälisten osallistujien kanssa on kannustanut ajattelemaan yrittäjyyttä todellisenä vaihtoehtona opintojen jälkeen. Osa opiskelijoista onkin viritellyt yritystoimintaa käyntiin jo hankkeen aikana.

IBL perustettiin sekä Rovaniemelle että Murmansiin, ja Lapin ammattikorkeakoulu sekä International Institute of Business Education (MIBO) ovat juuri solmineet sopimuksen yhteistyöstä muun muassa virtuaaliopintojen ja yhteisten rajat ylittävien toimeksiantojen osalta myös jatkossa.

Vaikka IBL:n fyysiset tilat sijaitsevat Lapin ammattikorkeakoulun Rovaniemen kampuksella, myös torniolaisia opiskelijoita on päässyt mukaan hankkeen toimintaan. He ovat esimerkiksi osallistuneet hankkeen infotilaisuuksiin, vierailleet Arctic Design Week -tapahtumassa, ideoineet oppitunneilla hankkeen markkinointimateriaalia ja kesällä Barents Reunionin yhteydessä järjestettyä ensimmäistä Barents Business Festivaalia.

Opiskelijoita on ollut myös harjoittelussa hankkeella, ja muutama opiskelija on päässyt vierailemaan Murmanskissa verkostoitumistapahtumassa tai vielä täsmennetyimmällä yrittäjyysleirillä, joissa pyrittiin tietosisältöjen lisäksi konkreettisesti linkittämään eri maista olevia osanottajia.

Kaiken kaikkiaan hankkeeseen on osallistunut noin 280 Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijaa.

Yhteistyössä yrittäjyyttä tukien

YIE-hankkeen alkuvaiheessa suoritettiin Barentsin alueella kansainvälistymiseen tähtäävien yrittäjien rekrytointi, ja palaverattiin useaan otteeseen myös alueella toimivien yritysneuvojen ja muiden yrittäjyyteen liittyvien tahojen kanssa. Eri toimijoiden roolien selkiytyessä yrittäjiä on osattu neuvoa etsimään apua oikealta luukulta erilaisiin kehitystarpeisiin liittyen, mikäli omasta organisaatiosta tai esimerkiksi IBL:stä ei ole löytynyt täsmäratkaisua pulmiin.

Hankkeen loppuvaiheessa erityisesti kumppanimme olleen Lapin Yrittäjät ry:n rooli on vahvistunut. He tulevat jatkossa toimimaan linkkinä Lapin alueen yritysmentorointiin (yrityskummius) liittyvissä tapauksissa yhdessä Rovaniemen Kehityksen kanssa, ja mentorointi-infon integrointi opetukseen puolestaan on suunniteltu Lapin ammattikorkeakoulun sisällä.

Lapin Yrittäjät jatkaa myös yrittäjien kohtaamista verkostoitumisesta saatujen hyvien kokemusten perusteella: 100 % palautetta antaneista yrittäjistä sai hankkeesta uusia kontakteja, joita he aikoivat pitää yllä. Lisäksi yrittäjät kehittivät hankkeessa uusia tuotteita, saivat yhteistyökumppaneita tai asiakkaita, lisäsivät tietämystään Barentsin alueesta, markkinoinnista, innovoinnista, oman toimintansa pitchauksesta ja niin edelleen. Puolet heistä koki jopa, että hanke vaikutti heidän toimintaansa hyvin positiivisesti.

Hankkeeseen osallistui noin 30 yrittäjää aktiivisessa roolissa, ja muita sidosryhmien edustajia osallistui myös noin 30.

YIE:n kahteen viimeiseen viikkoon mahtuu vielä muiden hankkeen päätöstoimien lisäksi muun muassa ENPI-ohjelman päätösseminaari Rovaniemellä, jota seuraa hankkeen viimeinen ohjausryhmä Torniossa. Hankkeen viimeisen päivän kuluttua loppuun seurannee tervetullut joululoma.

Kiitokset, hyvää joulua ja menestyksestä uutta vuotta 2015 kaikille osallistujille!

MIKÄ: YOUNG INNOVATIVE ENTREPRENEURS, YIE

KUMPPANIT: RUOTSISTA, NORJASTA, VENJÄJÄLTÄ

BUDJETTI: 1,3 M€

RAHOITUS: KOLARCTIC ENPI CBC

LISÄTIETOA: yieproject.blogspot.fi – KATSO ERITYISESTI HANKKEEN UUNITUORE JULKAISU! :)

**MARTTI KANKAANRANTA, VARATOIMITUSJOHTAJA,
LAPIN YRITTÄJÄT**

**MINNA MIETTUNEN, VIESTINTÄKOORDINAATTORI,
LAPIN YRITTÄJÄT**

LAPIN YRITTÄJÄT MUKANA AMKIN TKI-TOIMINNASSA

**Mitä yhteistä on yrittäjäjärjestöllä ja ammattikorkeakoululla?
Paljonkin, jos kääntää katseensa Lappiin, jossa Lapin Yrittäjät ja
Lapin ammattikorkeakoulu tekevät tiivistä yhteistyötä eri tavoin.**

Koko Lapin kattavat organisaatiot syntyivät vuoden 2014 alussa, kun entiset alueen toimijat (Länsipohjan Yrittäjät yhdistyi Lapin Yrittäjien kanssa ja Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu Rovaniemen ammattikorkeakoulun kanssa) yhdistivät voimansa. Yhteistyön rakentaminen uusissa organisaatioissa oli helppoa myös senkin vuoksi, että tiivistä yhteistyötä oli tehty aiemminkin sekä Kemi-Tornion että Rovaniemen ammattikorkeakoulujen kanssa.

Lapin Yrittäjille yhteistyö oppilaitosten kanssa on tärkeä osa järjestön toimintaa. On välttämätöntä, että lappilaiset yritykset saavat osaavaa työvoimaa, mutta yhteistyö on tärkeää myös aluevaikuttavuuden kannalta. Eräs konkreettinen yritysten ja ammattikorkeakoulun yhteistyömuoto ovat yrityksissä tehtävät opinnäytetyöt, joiden hyväksikäyttöä jatkossa myös TKI-toiminnassa voisi lisätä.

Yrittäjäjärjestön fokuksena on myös yrittäjyyskasvatus, jonka tärkeys on entisestään korostunut nykypäivänä, kun yrittäjämäinen ote elämästä on osa elämänhallinnan taitoja. Toisin kuin yleensä ajatellaan, yrittäjyyskasvatus ei ole yrittäjiksi opettelemista vaan itsenäiseen, oma-aloitteiseen elämäntapamukseen kannustavaa näkökulmaa ja siihen liittyvien taitojen harjoittamista esimerkiksi kouluissa.

Onnistuneita yhteistyökuvioita

Lapin Yrittäjät on ollut mukana Lapin ammattikorkeakoulun TKI-toiminnassa muun muassa erilaisten hankkeiden kautta. Joissakin hankkeissa yrittäjäjärjestön edustaja on hankkeen ohjausryhmässä, joissakin hankkeissa kumppanina kuten Young Innovative Entrepreneurs -hankkeessa.

Kolme vuotta kestänyttä (2012-2014) Young Innovative Entrepreneurs -hanketta voi syystä sanoa erittäin onnistuneeksi yhteistyöhankkeeksi, jossa hankkeen erilaiset toimenpiteet toivat Lapin Yrittäjille mahdollisuuden lisätä yrittäjäjärjestön näkyvyyttä, parantaa omien nuorten jäseniensä kansainvälisiä valmiuksia sekä käynnistää täysin uutta toimintaa, kuten mentorointitoimintaa.

Young Innovative Entrepreneurs -hankkeen tuen avulla Lapin Yrittäjien ja Rovaniemen Kehitys Oy:n yhteistyössä pantiin alkuun ”Lappilainen malli” yritysmentorointitoiminnassa. Tässä kaikilla kolmella instanssilla on oma roolinsa; Rovaniemen Kehitys ja Lapin Yrittäjät vastaavat mentorointitoiminnan pyörittämisestä, Lapin ammattikorkeakoulu taas vahvistaa omien opiskelijoidensa yrittäjyysvalmiuksia hyödyntämällä mentoreiden ammattitaitoa esimer-

Young Innovative Entrepreneurs -hanketta voi syystä sanoa erittäin onnistuneeksi yhteistyöhankkeeksi, jossa hankkeen erilaiset toimenpiteet toivat Lapin Yrittäjille mahdollisuuden lisätä yrittäjäjärjestön näkyvyyttä, parantaa omien nuorten jäseniensä kansainvälisiä valmiuksia sekä käynnistää täysin uutta toimintaa, kuten mentorointitoimintaa.

Lapin Yrittäjien varatoimitusjohtaja Martti Kankaanranta piti avajaispuheen Young Innovative Entrepreneurs -hankkeen järjestämässä Barents Business Festival -tapahtumassa Torniossa kesäkuussa 2014

kiksi luennoilla Liikeakatemia oppilaille yrittäjyydestä.

Tulevaisuuden yhteistyönäkymiä

Lapin ammattikorkeakoulu on mukana From borders to shared space – BOSS – raja-alueiden TKI-verkoston vahvistaminen -hankkeessa, joka on raja-alueilla olevien ammattikorkeakoulujen yhteishanke. Hankkeen tavoitteena on rakentaa pysyvä ja kehittyvä TKI-kumppanuusverkosto Suomen raja-alueille, jossa tuotetaan kontakteja sekä uuden että kehittyvän liiketoiminnan tarpeisiin.

Tällaisia erityisesti raja-alueilla kehittyviä liike-toiminta-alueita ovat muun muassa alihankinta ja tekniset palvelut, huolto ja kunnossapito, rakentaminen, matkailu ja elämyspalvelut, terveyspalvelut sekä logistiset palvelut. Hankkeen toimenpiteet kohdistuvat rajaosaamisen ja liiketoiminnan ja liikkuvuuden vahvistamiseen molemmiin puolin rajaa.

Mukana liikkuvuustoiminnassa on yrityksiä ja organisaatioita, joilla on jo tällä hetkellä toimintaa ja/tai toimipisteitä molemmiin puolin rajaa tai jotka suunnittelevat toimintaa rajojen yli.

Lapin Yrittäjät on organisaatio, joka tekee yhteistyötä yli rajojen Pohjoiskalotilla tavoitteenaan yritysten rajat ylittävän liiketoiminnan edistäminen ja kaupan kasvattaminen. Yhteistyö ko. hankkeessa Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin Yrittäjien välillä olisi hyvin suotavaa, koska molempien vaikutusalue rajoittuu kolmeen maahan maarajan kautta.

Tulevaisuudessa Lapin Yrittäjät aikoo edelleen jatkaa tiivistä yhteistyötä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa. Tärkeänä on pidettävä muun muassa, että yrittäjät tuntevat Lapin ammattikorkeakoulun hankintapalvelut, jolloin esimerkiksi hankkeiden hankinnoista moni paikallinen ja alueellinen yrittäjä olisi mukana tarjouskilpailuissa.

Tämän lisäksi Lapin Yrittäjät suhtautuu avoimin mielin tuleviin Lapin ammattikorkeakoulun hankkeisiin ja tukee niiden onnistumista resurssien mahdollistamalla tavalla.

MARKKINOINTIViestintäYrittäjän TOIVELISTA KAUKU-PUKILLE

Meri-Lapin markkinointiviestintäskene on tällä hetkellä melko pienimuotoista ja jää helposti bisnekseltään isompien ja alueella paremman jalansijan omaavien alojen, kuten teollisuuden ja matkailun, jalkoihin. Osaajat siirtyvät helposti myös naapurikeskuksiin Ouluun ja Rovaniemelle.

Kokoonnuimme marraskuun lopulla Meri-Lapin markkinointiviestintäyrittäjien kanssa tapaamiseen “gettogetheriin” vastikään avatussa Mustaparran päämajassa. Heitin tästä toiveen Lapin AMKille ja Lapin Yrittäjille, jotka tarttuivatkin ehdotukseen ja toimivat kokoonkutsujina Young Innovative Entrepreneurs -hankkeen puitteissa, kiitos siitä.

Pienten yritysten on mahdollista saada isompia tilauksia muualtakin Suomesta ja kehittyä tekemällä yhteistyötä keskenään. Verkkosivut, verkkokauppa, sosiaalinen media, audiovisuaalinen sisältö, graafinen suunnittelu ja printti kytkeytyvät nykyään saumattomasti toisiinsa useamman osaajan yhteistyönä. Ja nämähän ovat myös Lapin ammattikorkeakoulun kaupan ja kulttuurin osaamisalan, eli Kaukun, koulutuksen ydinalueita.

Yhteistyö vaatii sopivia kumppaneita, yhteistyötaitoja ja “pöhinää”. Moni yllättyi myönteisesti siitä, että Meri-Lapin työssäkäyntialueella toimii paljon pieniä markkinointiviestinnän alan yrityksiä ja yrittäjiä, joista ei aikaisemmin tiennyt.

Sain teemaan liittyen pyynnön kirjoittaa listan annetulla otsikolla. En sitä siis keksinyt itse, mutta hyvä otsikko joka tapauksessa. Mennäänpä asiaan:

“Markkinointiviestintäyrittäjän toivelista Kauku-pukille”:

1

Aivovuoto Ouluun, Rovaniemelle ja Etelä-Suomeen pysäytetään ja käännetään takaisin Meri-Lappiin markkinointiviestinnän alan todellisille synnyinsijoille.

2

Kemin ja Tornion vetovoimaisuus ja imago nostetaan yhdessä kaupunkien ja yrittäjien kanssa Suomen kärkeen. Alueen viihtyisyys, vireys ja virikkeiden määrä on omaa luokkaansa. “Ei mennyt niinkuin Strömsössä sanonta” korvataan “Ei mennyt niinkuin Meri-Lapissa sanonnalla”.

3

Lisäresurssia toimenpiteiden tekemiseen voisi tulla esim. yrittäjiltä, jotka ottavat opettajilta ja muulta henkilökunnalta osan tehtävistä. Kaikkia tehtäviä ei toki voi hoitaa, mutta yrittäjät voivat esim. osallistua erilaisiin tapahtumiin ja seminaareihin Etelä-Suomessa ja ulkomailla henkilökunnan puolesta. Tästä täytyisi korvata pelkästään matkalippujen ja hotellien hinnat. Yrittäjät raportoivat sitten tapahtuman annista kuukausittain järjestettävillä aamiaisseminaareilla.

4

Kemiin ja Tornioon perustetaan toimistohubit, jossa markkinointiviestinnän yrittäjät voivat päivittäin kohdata ja vaihtaa kasvotusten kuulumisia. Sijainnin tulee olla kaupungin paalupaikalla, sisustuksessa tulee käyttää inspiroivia huonekaluja ja designiä. Uusimman tekniikan tuotteita tuodaan sinne testattavaksi. Esim. 4k kaareutuvat taulu-tv:t molempiin toimipisteisiin. Sitä voi käyttää myös etäneuvotteluihin Kemin ja Tornion välillä.

5

Flybe ja Finnair pakotetaan lisäämään vuoroja Meri-Lappiin siellä järjestettävien kulttimainetta nauttivien pieniä ja suuria yleisöjä liikuttavien markkinointiviestintäalan tapahtumien vuoksi.

6

Kauku-pukki rummuttaa visiotaan alueen tulevaisuudesta ja tekemistään toimenpiteistä kaikissa alueen viestimissä niin voimallisesti, että ihmiset puhuvat siitä kassajonoissa ja kampaamoissa ja Meri-Lappi -visio kopioidaan lopulta myös Tampereelle ja Turkuun. Kaukun tärkein tehtävä on tukea Meri-Lapin markkinointiviestäyrittäjien edellytyksiä menestyä.

Ja vakavasti ottaen - kaiken ei tarvitse olla ihan näin suureellista, vaikka ei korkeissa tavoitteissa mitään vikaa ole. Tasoitusta ja luovutusvoittoa isomille keskuksille ei ole pakko antaa. Sitä vartenhan ammattikorkeakouluja pienemmille paikkakunnillekin on perustettu.

KULTTUURIN JA MATKAILU- ELINKEINON YHDISTÄMINEN - VETOVOIMAA KULTTUURISTA -

Projektiväellä on kova tohina. Uusia ideoita lentelee, ja mikä parasta, yhä uusia ideoita tulee myös talon ulkopuolelta – yrittäjiltä!

TSEKKA!

MATKAILUSTRATEGIA:

[www.mek.fi/wp-content/
uploads/2014/03/Kulttuurimat-
kailun-kehittamisstrate-
gia-2014-20183.pdf?dl](http://www.mek.fi/wp-content/uploads/2014/03/Kulttuurimat-kailun-kehittamisstrate-gia-2014-20183.pdf?dl)

REVONTULTEN TIE:

www.northernlightsroute.com

STRUVEN KERJU

WIKIPEDIASSA:

[fi.wikipedia.org/wiki/
Struven_ketju](http://fi.wikipedia.org/wiki/Struven_ketju)

POHJOISEN KULTTUURI-

INSTITUUTTI:

kulttuuri.luc.fi

MATKAILUALAN TUTKIMUS-

JÄ KOUKUTUSINSTITUUTTI:

matkailu.luc.fi

Tarpeen tunnistaminen - Paikallisuudesta matkailuvaltti

Yksi pinnalle pompannut ilmiö näyttää olevan kulttuurimatkailu ja erityisesti paikallisen kulttuurin ja historian hyödyntäminen matkailussa. Tämä ei näytä olevan ihan tuulesta temmattu puheenaihe vaan todellakin tunnistettu ja tunnustettu kehittämistarve. Tästä kertoo myös Visit Finlandin ja Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) tuore kulttuurimatkailustrategia, jossa todetaan todellisen matkailupotentiaalin löytyvän paikallisesta kulttuurista. Modernit humanistit Euroopasta ja ympäri maailman ovat kiinnostuneita aistimaan – haistamaan, maistamaan, kuulemaan, näkemään ja tuntemaan – paikallisuuden.

Paljon on vielä tehtävää kulttuurin ja matkailun yhdistämiseksi. Paljon on tehtävää myös paikallisuuden tuotteistamisessa matkailun palveluiksi ja tuotteiksi.

Tuon tässä artikkelissa esille muutamia teemaan liittyviä kehittämissuunnitelmia. Yksikään näistä projekti-ideoista ei ole vielä tässä vaiheessa konkretisoitunut kehittämishankkeeksi, vaan tarkoituksena on luoda suuntaviivoja tulevalle kehittelytyölle.

Ideasta projekteiksi

Yksi teemaan liittyvistä projekti-ideoista on ”Kulttuurista vetovoimaa”. Hankeidean tavoitteena on saada Tornioon tuleva matkailijavirta pysähtymään alueella ja hyödyntämään alueen kulttuuripalveluita. Konkreettisina toimina olisi muun muassa Kulttuurin metrokartta; sovellus, jonka avulla matkailija

SUOMEN RAKENNE-RAHASTO -OHJELMA PÄHKINÄNKUORESSA:

(WWW.RAKENNERAHASTOT.FI)

- KESTÄVÄÄ KASVUA & TYÖTÄ: EUROOPAN ALUEKEHITYSRAHASTO (EAKR) JA EUROOPAN SOSIAALIRAHASTO (ESR)
- KOOSTUU VALTAKUNNALLISISTA JA ALUEELLISISTA TEEMOISTA
- YHTEENSÄ 2,6 MILJARDIA € (EU + KANSALLINEN) VUOSILLE 2014 - 2020
- KOOSTUU TOIMINTALINJOISTA: 1. PK-YRITYSTEN KILPAILUKYKY (EAKR), 2. UUDEN TIEDON JA OSAAMISEN TUOTTAMINEN JA HYÖDYNTÄMINEN (EAKR), 3. TYÖLLISYYS JA TYÖVOIMAN LIIKKUVUUS (ESR), 4. KOULUTUS, AMMATTITAITO JA ELINIKÄINEN OPPIMINEN (ESR), 5. SOSIAALINEN OSALLISUUS JA KÖYHYDEN TORJUNTA (ESR)

INTERREG POHJOINEN PÄHKINÄNKUORESSA:

(WWW.INTERREGNORD.COM/FI.ASPX)

- RAJAT YLITTÄVÄÄN YHTEISTYÖHÖN (SUOMI, RUOTSI JA NORJA)
- NELJÄ PRIORITEETTIA; 1. TUTKIMUS & INNOVAATIOT, 2. YRITTÄJYYS, 3. KULTTUURI & YMPÄRISTÖ JA 4. YHTEISET TYÖMARKKINAT
- BUDJETTI 83 M € (EU + KANSALLINEN)
- VÄHINTÄÄN 2 KUMPPANIA 2 ERI MAASTA
- 1. HAKU: 15.1.2015 - 28.2.2015

HORISONTTI 2020 PÄHKINÄNKUORESSA:

(WWW.TEKES.EU)

- YLIVOIMAISESTI SUURIN RAHOITUSOHJELMA, BUDJETTI LÄHES 80 MILJARDIA € (VUOSILLE 2014-2020)
- PERUSTUU EUROOPPA 2020 -STRATEGIAAN
- KOOSTUU KOLMESTA PILARISTA; 1. HUIPPUTASON TIEDE, 2. TEOLLISUUDEN JOHTOASEMA JA 3. YHTEISKUNNALLISET HAASTEET
- HAKEMUKSET LÄHETETÄÄN SUORAAN BRYSSELIIN, MISSÄ MYÖS TEHDÄÄN RAHOITUSPÄÄTÖKSET

saisi ajantasaista tietoa alueen kulttuurikohteista ja -tapahtumista. Niitähän toki Torniossa on jo olemassa, ongelmana vain on etteivät ne tavoita kohderyhmäänsä. Hankkeella pyritään myös paikallisen asiakaskunnan saavuttamiseen. Hankeidea on kehitelty Pohjoisen kulttuuri-instituutin (PKI) alla yhdessä Lapin yliopiston ja ammattiopisto Lappian kanssa. Projektia valmistellaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) toiselle hakukierrokselle.

Alueellisen kehitystyön lisäksi olemme aktivoituneet myös kansainvälisesti. Pohjoiskalotin tarinankerronta -hanke on suunniteltu menevän ensi vuoden alkupuolella ”Interreg Pohjoinen” -ohjelman hakuun. Idea on lähtöisin pohjoisnorjalaiselta yritykseltä, joka toimii projektissa yhteistyökumppanina.

Tavoitteena on kerätä ja hyödyntää kulttuuriin ja paikalliseen historiaan liittyvää tarinankerrontaa ja tarinoita matkailussa sekä paketoita niistä uusia tuotteita ja palveluita alueen yrittäjille. Tämä niin sanottu tarinallistaminen tehdään yhteistyössä alueyrittäjien kanssa.

Projektin toiminta-alueeksi on valittu ”Revontulien tie”, joka kulkee Tornion ja Haaparannan kautta Tromssaan saakka. Hankkeessa on tarkoitus kehittää myös paikannusapplikaatioita sekä tuottaa tietoa asiakaskäyttäjyysistä ja -kokemuksesta. Mukana on muun muassa Mustaparta Väärtit ry. Mustaparta onkin oiva esimerkki tuotteistetusta tarinasta, joka kumpuaa paikallisesta historiasta. Myös muita vastaavia ja rajat ylittäviä tarinoita on tarkoitus tuoda esiin esimerkiksi katoavien kieli- ja kulttuuriperintöjen muodossa. Näitä ovat esimerkiksi Suomen ja Ruotsin meänkieli sekä Norjassa kveeninkieli.

Projektin yhteistyökumppanit tulevat Suomesta, Ruotsista ja Norjasta.

Kolmas ja ehkä kunnianhimoisin projekti-idea on vielä alkuasetelmissa mutta saavuttanut silti kansainvälistä kiinnostusta potentiaalisissa yhteistyökumppaneissa Espanjasta Latviaan. Kevään 2015 aikana on tarkoitus kehitellä projekti-ideasta hanke-

suunnitelmaa yhdessä Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin kanssa (MTI).

Kyseinen projekti on noussut tarpeesta, joka tulee esille myös kulttuurimatkailun strategiassa; paikallisen kulttuurimatkailun potentiaalia ei ole vielä riittävästi hyödynnetty. Idea lähti alun perin Struven ketjun matkailupotentiaalin hyödyntämisestä. Onhan se Torniossa sijaitseva Unescon maailmanperintökohde. Struven ketju ulottuu Pohjois-Norjasta aina Ukrainaan saakka.

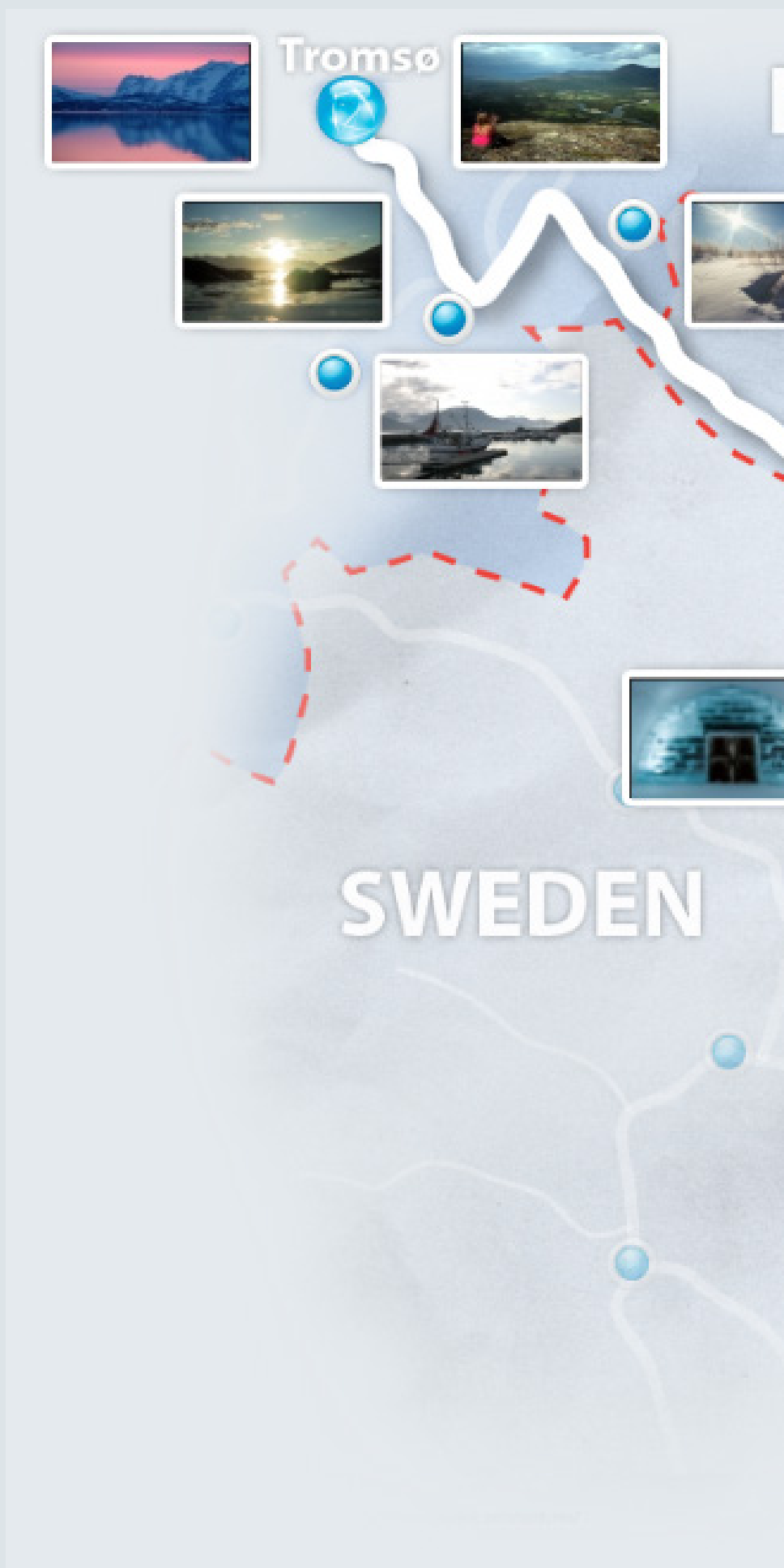
Idea laajentui lopulta kulttuurihistoriallisista matkailureiteistä ruokakulttuuriin, sillä se on yksi tärkeimmistä kulttuurimatkailun muodoista. Mahdollisuus tehdä yhteistyötä Italian ”Slow food”-gurujen kanssa innosti. Voisimmeko oppia jotain näiltä ruokakulttuurin edelläkävijöiltä? Ideasta innostui myös paikallinen yrittäjä Ruotsin Kukkolaforseenilta.

Erittäin kunnianhimoiselta tuntuva tavoite Euroopan Unionin Horisontti2020-ohjelman hausta tulee vauhdilla, katsotaan miten meidän käy.

Monialaisuus on valttia

Miksi sitten kaupan ja kulttuurin osaamisalan tulisi olla aktiivinen näissä hankkeissa? Mielestäni monialaisuus on valttimme kulttuurimatkailun tuotteistamisessa, liittyhän siihen liiketalous, markkinointi, IT ja kulttuurin eri alat. Olemme myös osa Pohjoista kulttuuri-instituuttia, joka toimii yhteistyössä Lapin yliopiston ja Ammattiopisto Lappian kanssa yhdistäen kulttuurin eri alat ja asteet.

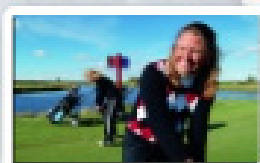
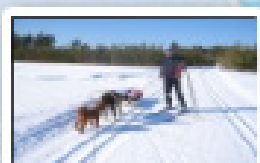
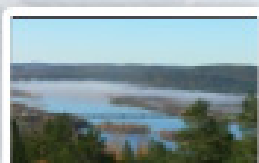
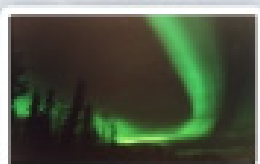
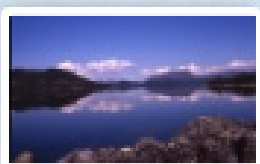
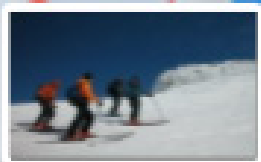
PKI:n yhteistyökumppaniksi on nimetty myös MTI, vaikka konkreettinen yhteistyö näiden kahden instituutin välillä on vielä alkutekijöissään. Ehkä tämän tyyppiset kehittämissankkeet tuovat myös näitä toimijoita lähemmäs toisiaan yhdistäen samalla kulttuuria ja matkailua sekä sen toimijoita.

NORWAY

RUSSIA

FINLAND

Haparanda

Tornio

“Revontulten tie” kulkee Tornion ja Haaparannan kautta Tromssaan saakka (www.northernlightsroute.com)

TEHOA TUOTTEISTAMISESTA

Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstölle ja opiskelijoille järjestettiin lokakuussa tuotteistamiskoulutus Rovaniemellä. Tuotteistamiskoulutus oli osa Työelämäläheinen koulutus-, tutkimus- ja innovaatioympäristö (TKTI) -hanketta ja se herätti laajaa kiinnostusta.

Jari Parantaisen pikakurssi ”Formaatti on tuotteistajan salainen ase” pureutui erityisesti asiantuntijaorganisaation tarjoamien palveluiden haasteisiin. On vaikea myydä osaamista; sen sijaan tuotteen myyminen ja ostaminen on yksinkertaisempaa.

Sama palvelu erilaisille asiakkaille?

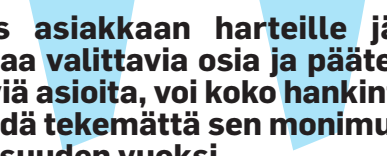
Jos asiantuntijapalvelu räätälöidään aina tilanteen mukaan ja tapauskohtaisesti, on vaarana, että palvelun laatu heittelee. Kun mikään ei ole vakioitua, turvaudutaan helposti erilaisiin sankarisuorituksiin ja viime hetken pelastuksiin.

Parantainen korosti formaatin ja vakioinnin merkitystä. Erinomaisena esimerkkinä hän mainitsi uutislähetys tv:ssä. Niiden formaatti on varsin selkeä ja aina, illasta toiseen, samanlainen, mutta sisältö vaihtuu. Ja totta tosiaan, uutislähetysten laatu ei ole kiinni uutisten sisällöistä!

Monet yritykset kokevat palveluiden räätälöinnin tarpeelliseksi ja vastaavasti vakioimisen haasteelliseksi. Koetaan, että asiakkaat ovat niin erilaisia ja heillä on aina toisistaan poikkeavat tarpeet. Tästä johtuen palvelun toimitus on aina suunniteltava tapauskohtaisesti.

Tuotteista paketeiksi

Lapin ammattikorkeakoulu on ollut mukana Co-TOUR-hankkeessa, jonka yksi tavoite on ollut alueen matkailupalveluiden paketointi. Näin yksittäiset matkailupalveluiden tarjoajat voisivat yhdessä tuottaa suurempia ja houkuttelevampia lomakokonaisuuksia. Kuitenkin, yhteisten matkailupalveluiden paketoiminen on varsin haastavaa, jos yksittäi-

Jos asiakkaan harteille jää liikaa valittavia osia ja päätettäviä asioita, voi koko hankinta jäädä tekemättä sen monimutkaisuuden vuoksi.

sillä toimijoilla edes omat palvelut eivät ole selkeästi tuotteistettu. Jos hinta ja palvelun sisältö vaihtelevat ja riippuvat monesta tekijästä, on yhteisen paketin muodostaminen lähes mahdotonta.

Tuotteen vakioiminen ja selkeän formaatin muodostaminen ovat avaintekijöitä palvelun tuotteistamisessa. Tuotteen tai palvelun ostamisen tulee olla helppoa. Myyjän on osattava kertoa selkeä hinta ja sisältö, jotta asiakkaan tarvitsee tehdä vain ostopäätös. Jos asiakkaan harteille jää liikaa valittavia osia ja päätettäviä asioita, voi koko hankinta jäädä tekemättä sen monimutkaisuuden vuoksi.

Vakioinnin työkalu

Jotta annetut palvelulupaukset tulee lunastettua, tarjosi Parantainen työkaluksi yhtä hyvin selkeää ratkaisua: tarkistuslista! Kun jokainen palveluntuot-

tamiseen liittyvä taho toimii samoilla periaatteilla, laatu ei heittele ja ole riippuvainen tekijästä. Prosessi on yhdenmukainen kenen tahansa toteuttamana.

Yksinkertaisimmillaan palvelun formaatti on lista tehtävistä asioista, jotka toteutetaan aina samalla tavalla ja samassa järjestyksessä:

- Mitä tehdään, kun tulee yhteydenotto?
- Millaisessa muodossa tarjous toimitetaan?
- Millainen prosessi käynnistyy, kun tarjous hyväksytään ja hankinta varmistuu?
- Millaisin askelin varsinainen tuote eli asiantuntijapalvelu toimitetaan?
- Kuinka hoidetaan jälkityöt - kiitokset, raportit, laskutus ja jatkosta sopiminen - niin, että asiakkaalle taatusti jäi hyvä mieli?

**TSEKKA JARI
PARANTAISEN
SUOSITTU BLOGI:
www.pollitasta.fi**

JARI PARANTAINEN, mitkä ovat mielestäsi kolme suurinta syytä, miksi yrityksessä ei haluta tuotteistaa?

- Asiakkaat on erilaisia, se on se tekosyy numero yksi.
- Toinen selkeä syy on, että tuntuu että se rajoittaa meidän luomisen vapautta
- Kolmas juttu ei välttämättä liity siihen, halutaanko tuotteistaa vai ei, mutta ihmisille ei ole varattu tuotteistamiseen rahaa eikä aikaa. Tuotteistaminen ei ole kenenkään homma, ei ole budjettia eikä sitä ole strategiassa, mutta jotenkin vaan jonkun se pitäisi ehkä jonain iltapuheina tehdä. Jos Nokia olisi aikanaan sillä periaatteella tuotekehittänyt asioita, niin eihän siitä olisi tullut ikinä mitään. Että tosi usein tuotteistamiselle ei vain ole sijaa yrityksissä.

Entä mitkä ovat näkemyksesi mukaan kolme tärkeintä syytä, miksi yrityksen kannattaisi tuotteistaa palvelujaan?

- Se tärkein syyhän on se, että tällä poistetaan ostamisen esteitä, eli ostamisesta tehdään helppoa. Se on se tuotteistamisen oleellisin juttu.
- Toinen juttu sitten on, että näin me saadaan kannattavaksi se toiminta, että tuotteistamisen avulla tulee tuottavuuskin siihen palvelun toimitukseen. Ja se liittyy myös kannattavuuteen, että tuotteistetut jutut on helpompi hinnoitella. On hyvin vaikea sanoa hintaa tuotteelle, jonka toimitussisältö on täysin levällään tai vaihtelee case by case.
- Kolmas juttu on ehkä sitten työtyytyväisyys, itse asiassa tuotteistettuja palveluja on paljon mukavampi toimittaa. Usein asiantuntijat on sitten jälkikäteen sitä mieltä, että voi vitsit tämä olisi pitänyt tehdä jo vuosia sitten.

KIRJASTOALAN TRADENOMIKOULUTUS - UUSIA KIRJASTOTÄTEJÄ JA -SETIÄ ETÄOPISKELLEN -

KIRLAPPI-hanke alkoi Kemi-Tornion ja Oulun ammattikorkeakoulujen yhteisprojektina syksyllä 2010 ja jatkuu vuoden 2014 loppuun, eli loppusuoralla ollaan tämänkin hankkeen osalta. Projektin tuloksena Lappiin on saatu lisää korkeakoulutettuja kirjastoalan ammattilaisia ja kirjastoalan tutkintoon johtavan ammattikorkeakoulutuksen koulutuspalvelumalli, jota voidaan toteuttaa myös jatkossa ja levittää.

Lisäksi kirjastoalan tradenomien kouluttamiseen osallistuneiden opettajien tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön osaaminen on kasvanut hankkeessa tehdyn työn myötä.

Opinnoissa painotettiin erityisesti kirjastotyössä tarvittavia taitoja, kuten tiedontallennusta ja -hakua, kirjallisuuden tuntemusta, julkaisu- ja tuotantoa, kirjastossa tarvittavia tietoteknisiä taitoja sekä erityisaloja kuten musiikkikirjastotyötä ja lasten kirjastotyötä. Koulutus antoi valmiudet toimia myös kirjastojen hallinnollisissa tehtävissä.

Miten se sitten meni?

Nyt kun hanke on lopuillaan, on palautetta kerätty opettajilta ja opiskelijoilta kirjastoalan tradenomien koulutuspalvelumallin parantamiseksi. Toki palautetta on pyydetty jokaisesta opintojaksosta heti niiden päätyttyä, mutta tänä syksynä saatu palaute on kysytty reilusti jälkikäteen, jolloin pienet ja ehkä kokonaisuuden kannalta epäolennaiset seikat eivät päässeet muovaamaan palautteita liikaa.

Opettajat kokivat ensimmäisen opiskelijaryhmän motivoituneeksi ja innokkaaksi oppimaan. Opiskelijat palauttivat tehtävänsä ajoissa ja osallistuivat aktiivisesti myös virtuaalitunneilla.

Suurin osa opettajista koki etäopetussuunnitelmien toteutuneen käytännössä hyvin ja aikataulujen toimineen. Yhdessä palautteessa tuumittiin, että verkon kautta on helpompi seurata opiskelijoiden esityksiä ja esitelmää, koska lähiopetuksen häiriötekijöitä on vähemmän. Myös palautteen ja vuorovai-

kutuksen määrän suurin osa opettajista arvioi olevan runsaampi tai yhtä runsas kuin lähiopetuksessa. Jonkin verran opettajat kokivat teknisiä ongelmia. Palautetta antoi yhdeksän KIRLAPPI-hankkeen opettajaa.

Opiskelijat kokivat ryhmäytyneensä hyvin, vaikka lähitapaamaisia oli vain harvakseltaan seminaaripäivien muodossa.

*

“Lähipäivien ansiosta opimme tuntemaan toisiamme, joten etäopiskelukin oli sen vuoksi mukavampaa ja opiskelijakaverit tuntuivat aivan tutuilta.”

*

“seminaaripäivistä oli apua myös ryhmäytymiseen.”

*

“Mielestäni meillä muodostui hyvähenkinen ja toisiamme opiskeluun kannustava ryhmä tässä KIRLAPPI -koulutuksessa. Saimme hyviä neuvoja opiskeluun myös toisiltamme.”

*

Vaikka kritiikkiäkin tuli ja koulutuksen toteutusta parannettiin saman tien opintojaksojen palautteiden jälkeen, vaikuttavat opiskelijat olleen tyytyväisiä koulutukseen ja varsinkin omaan kovatahtiseen mutta palkitsevaan työhönsä. Muutenkin opiskelutapa vaikutti palautteiden mukaan sopineen erin-

Iloista menoa KIRLAPPI-hankkeen seminaaripäivillä

omaisesti suurimmalle osalle opiskelijoista. Uusien asioiden opiskelu oli antoisaa ja tehtävistä jopa nautittiin. Opiskelijoilla oli myös jonkin verran teknisiä ongelmia; aikapulaa ja väsymystä valiteltiin myös joissakin palautteissa. Täysipainoinen opiskelu päivätyn ohessa voi olla raskasta. Palautetta antoi yksi-toista opiskelijaa.

*

“Opin uusia tapoja toimia verkossa. Opin tuntemaan uusia, mielenkiintoisia ihmisiä. Opin paljon itsestäni, mm. sen, että vaikka ikää on tullut paljon edellisistä opinnoista, ei opiskelu tuottanut vaikeuksia vaan antoi intoa ja luottamusta uusien asioiden oppimiseen ja omaksumiseen. Opin yleensäkin etätystä (opiskelusta).”

*

“Oppiminen, uudet ajatukset, uusiin ihmisiin tutustuminen. Oli mukava huomata kuinka paljon sitä jo oikeastaan osaakin. Kielten opiskelu oli yllättävän mukavaa tällä tavalla.”

*

”Sain uusia ystäviä ja tuttavuuksia, opin paljon uutta. Huomasin että vieläkin kykenee oppimaan ja omaksumaan uutta.”

*

“Tekniikkahan se välillä pyrki tökkimään, eikä aina asialle vain voinut mitään.”

*

“Joskus oli hankaluuksia sovitella aikatauluja opiskelun ja työn kesken. Kirjastoalalla kuitenkin työskennellään usein myös iltaisin. Onneksi luennot nauhoitettiin.”

*

Etätuki, eli Lapin ammattikorkeakoulun eoppimis- palvelut, sai kiitosta sekä opettajilta että opiskelijoilta. Etäopiskelu- ja opetus tarvitsevat toimivan tekniikan, joten jokaisella etäluennolla oli luonnollisesti myös tukipalvelut opiskelijoita ja opettajaa varten puhelimella tavoitettavissa ja alkuun myös virtuaali- luokassa mukana. Ryhmä sai luonnollisesti opintojen alussa perehdytyksen etäopiskeluohjelmien käyttöön.

Ensimmäisen toteutuksen jälkeen uusi kirjastoalan monimuoto-opiskeluna toteutettava tradenomiryhmä on aloittanut Oulun ammattikorkeakoulussa, joten hankkeen tavoitteet ovat siltäkin osin toteutuneet. Kuten eräs opiskelija palautteessaan totesi:

*

“Ruusuja paljon opiskelijakavereille, opettajille, tutorille, tuelle ja ketä niitä nyt olikaan! Mahtava kokemus, ja olen erittäin iloinen että uskalsin lähteä mukaan. Tahti oli kova, mutta se ei ole risujen aihe.”

*

MENTOROINTIA KÄYTÄNNÖSSÄ

Toimin kahden eri kansainvälisen hankkeen (Creative Edge ja Young Innovative Entrepreneurs) aikana elokuva-alan mentorina kahdelle Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijalle toukokuusta joulukuuhun 2013.

Koska olimme asettaneet mentoroinnin rungoksi sekä tavoitteeksi kahden lyhytelokuvan tuottamisen, jaoinme mentorointisessiomme kolmeen elokuva-alan tuotantovaiheeseen: esituotantoon, tuotantoon ja jälkituotantoon.

Aloitimme mentorointisessiomme käsikirjoitusten hiomisella tuotantovalmiiksi.

Elokuvakäsikirjoitusten kirjoitustyö oli aloitettu jo mentoroitavieni aiemmillä teostuotannon suuntautumisen opintojaksoilla, joten pystyimme hiomistyön ohella käymään lävitse myös muita elokuvatuotannon esituotannollisia elementtejä, kuten esimerkiksi näyttelijöiden roolitusta, kuvauspaikkoja, kuvakäsikirjoituksia ja muita elokuvateknisiä kysymyksiä. Esituotantovaiheen aikana kontakti- tai Skype-mentorointisessioita oli viikottain. Kesäkuussa 2013 teimme myös verkostoitumismatkan Skellefteån elokuva- ja TV-alan Filmarc-seminaariin.

Tuotantovaiheessa mentorointisessiot toteutuivat luonnollisesti kontaktisessioina tuotantojen kuvausten aikana. Noiden yhteensä kolmen viikon aikana oli lukuisia ennalta arvattavia sekä ennalta arvaamattomia ongelmatilanteita ratkaistavana ja vähintäänkin yhtä monta uutta asiaa opittavana, ja näin ollen rohkenenkin sanoa tuotantojen olevan paras tapa saada oppia elokuvantekemisestä.

Varsinaisten kuvausten päätyttyä aloitimme jälkituotantovaiheen, jonka aikana kuvattu ja äänitetty materiaali leikattiin, osittain jälkiäänitettiin ja kuvaan lisättiin visuaalisia tehosteita yms. Tässä tuotantovaiheessa mentorointisessiot sovittiin tarpeen mukaan, jolloin uuden leikkausversion valmistuttua kokoonnuimme katselemaan elokuvan sen hetkisen version ja annoimme palautetta uutta leikkausversiota varten.

Ja lopulta elokuvat olivat valmiita ja mentorointisessioidemme oli aika päättyä. Mutta mitä opin tästä hienosta, inspiroivasta kokemuksesta? **Kokosin tähän hieman ajatuksiani ja ideoitani ohjenuoraksi tuleville mentoreille:**

1

Mentorointi on aikaavievää. Jatkuva yhteydenpito mentoroitaviesi kanssa on tärkeää mentoroinnin onnistumiselle, ja varsinkin mentoroinnin alussa mentorin on hyvä olla tavoitettavissa, koska mentoroitavilla on sinulle sadoittain kysymyksiä johtuen heiltä mahdollisesti puuttuvasta kokemuksesta. Jos yhteys mentoriin katkeaa, niin mentoroitavat voivat helposti keskittää huomionsa sillä hetkellä toissijaisiin asioihin, mikä näin ollen vaikeuttaa koko prosessin ymmärtämistä ja toteuttamista. Mentorin on myös hyvä muistaa astua prosessin aikana tarpeen tullen taka-alalle huomion keskipisteen ulkopuolellekin kasvattaen näin mentoroitavien itseluottamusta omaan osaamiseensa. Säännöllisten mentorointisessioiden myötä pystyt myös hyvin arvioimaan mentoroitaviesi kehitystä ja edistymistä mentorointiprosessin aikana.

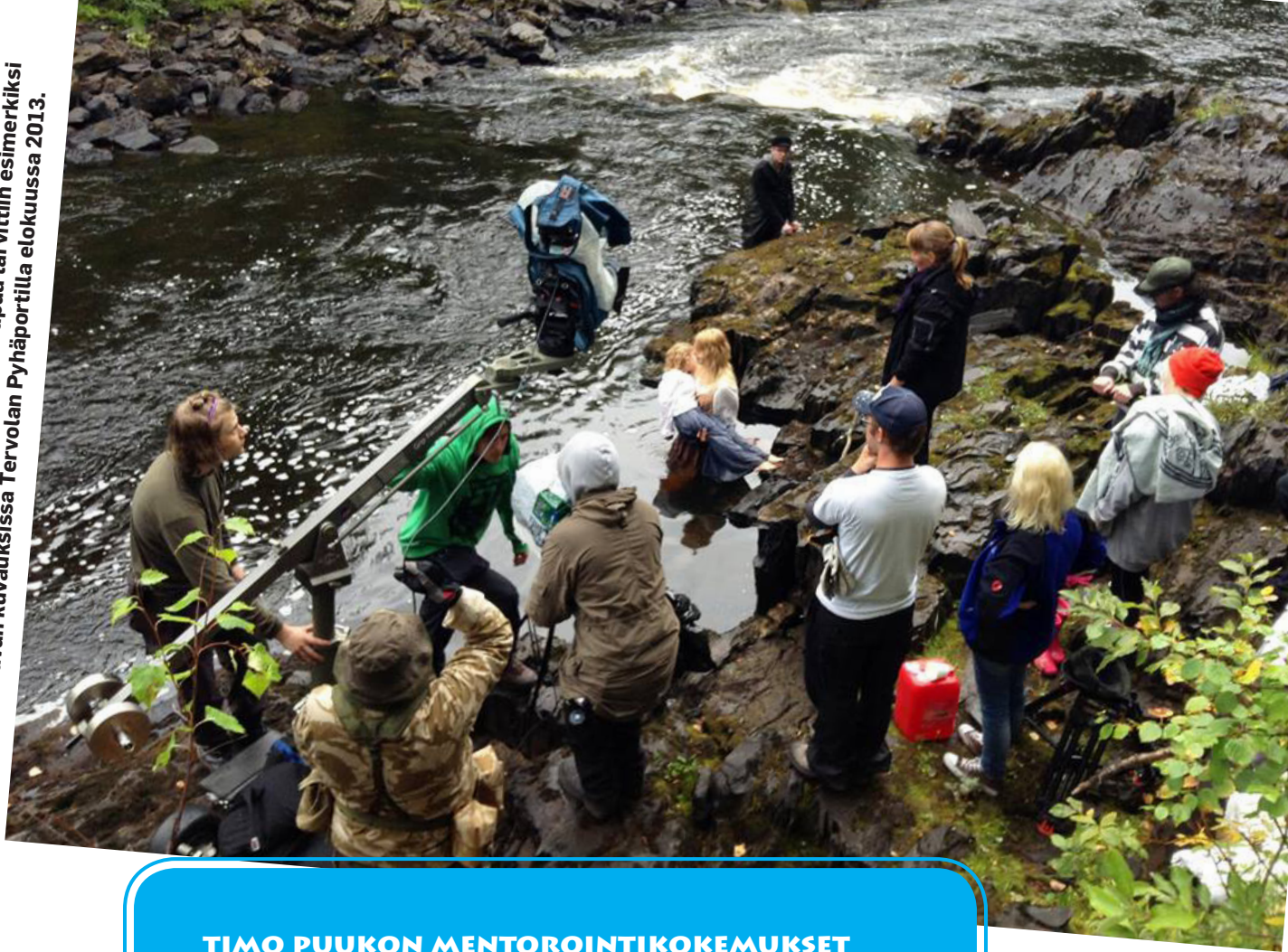
2

Mentorointi on haastavaa. Oikean balanssin löytäminen neuvonantajan, opettajan, yrityskumppanin ja ystävän välillä on tärkeää mentoroinnin onnistumiselle; lyhyesti sanottuna kaikki riippuu oikeanlaisesta henkilökemias-ta. Mutta jos olet valmis heittäytymään mentorin rooliisi ja uskot vakaasti, että sinulla on jotakin annettavaa mentoroitavillesi, olet jo oikealla tiellä.

3

Mentorointi on luottamista toiseen ja luottamuksen saavuttamiseksi mentorin on oltava uskottava niin ammattitaitonsa kuin työkokemuksensakin puolesta mutta myös vuorovai-kutteinen, itseään hyvin ilmaiseva ja

Timo Puukko toimi viestinnän opiskelijoiden leffaprojekteilta esituotannosta jälkituotantoon saakka. Mentorin apua tarvittiin esimerkiksi Louhi-lyhytelokuvan kuvauksissa Tervolan Pyhäportilla elokuussa 2013.

**TIMO PUUKON MENTOROINTIKOKEMUKSET
SIIRTYIVÄT VISUAALISIKSI TARINOIKSI VUON-
NA 2014. TSEKKA MENTOROINTIVIDEOT
YIE-HANKKEEN BLOGISTA:**
<http://yieproject.blogspot.fi/p/mentoring.html>

toiset huomioon ottava kuuntelemiseenkin kykenevä henkilö. Mentorointi on vuorovaikutteinen prosessi, jossa ei anneta vain suoria vastauksia suoriin kysymyksiin vaan tärkeintä on yhdessä käyty tie niiden vastauksien löytämiseen. Kun olet tutustunut mentoroitaviisi paremmin, pystyt antamaan helpommin suoraakin palautetta ja myös ottamaan sitä vastaan mentoroitaviltasi.

4 **Asettakaa tavoitteenne yhdessä.** Paras tapa aloittaa mentorointi on asettaa selkeät, kunnianhimoiset mutta realistiset päämäärät ja tavoitteet mentoroitaviesi kanssa. Selkeistä ja ennen kaikkea konkreettisista tavoitteista on helppoa luoda helpommin omaksuttava runko koko mentorointiprosessille, jolloin eri vaiheet ja tarvittavat toimenpiteet ovat molemmille osapuolille ymmärrettäviä ja loogisia.

5

Mentorointi on palkitsevaa, varsinkin jos pystyt hyväksymään sen, että oppiminen on usein molemminpuolista. Keskustellessa samoista teemoista eri ammattialojen, kansalaisuuksien, ikäryhmien ja koulutustaustojen edustajien kanssa pystytään löytämään usein uusia näkökulmia, joita et pystyisi ikinä löytämään itsekseksi. Mentoroitaville työsi mentorina voi olla käännteentekevä hetki heidän ammatillisessa elämässään ja urallaan, kun he ovat kanssasi löytäneet fokuksen ja tien ulos kysymysten sekä epävarmuuden kaaoksesta. Mentorointisessioiden myötä he ovat pystyneet löytämään oman potentiaalinsa ja ennen kaikkea oppineet luottamaan itseensä oman alansa ammattilaisina.

EI MIKÄÄN HANKERAPORTTI

- UUSIA TUULIA JULKAISUTOIMINTAAN -

”I want something like this”, totesi Practice Future -hankkeen projektipäällikkö **Teresa Chen** minulle osoittaen puolisen vuotta aiemmin julkaistua Creative Edge -hankkeen julkaisua, jossa olin ollut toisena toimittajana. Nämä saatesanat ohjasivat tulevan julkaisun suunnittelua; jo alusta asti oli selvää, ettei tässä olla tekemässä ihan perinteistä hankkeen loppujulkaisua.

Kun lähdin helmikuussa 2014 mukaan Practice Futuren julkaisuprosessiin, ei minulla ollut juurikaan käsitystä siitä, mikä oli hankkeen idea. Tutustuminen hankehakemukseen ja -kuvaukseen sekä keskustelut Teresan kanssa osoittivat kuitenkin pian, että hankkeen toteutuksessa korostui konkreettinen toiminta. Kansainvälisyys, innovatiivisuus, opiskelijalähtöisyys, aluekehitys – tässä vain muutamia sanoja, joihin törmää väkisinkin tutustuessaan Practice Future -hankkeeseen.

Toinen asia, johon törmäsin jo heti julkaisuprosessin alkuvaiheessa, oli Teresan kunnianhimoinen näkemys lopullisesta julkaisusta. Esikuvana toiminut Creative Edgen julkaisu oli osaltaan ollut yritys kertoa hanketoiminnasta avoimesti ja siten, että laajempikin ammattiyhteisö voisi hyödyntää hankkeessa opittuja hyviä käytäntöjä – ja miksei myös oppia mokista. Raportoiva kirjoitustyyli heitettiin romukoppaan, ja julkaisussa panostettiin visuaaliseen ilmeeseen ja visuaaliseen tarinankerrontaan. Tämä sama tavoite määritti myös Practice Futuren julkaisun suunnittelua.

Suunnitelma paperille

Practice Futuressa oli mukana partnereita Suomen lisäksi Norjasta ja Venäjältä. Hankkeessa järjestettiin yhteensä kuusi työpajaa, Business Innovation Workshopia, jokaisessa maassa vähintään kerran. Työpajojen osallistujat olivat korkeakouluopiskelijoita, ja he innovoivat tiimeissä ratkaisuja toimeksiantajien tehtävänantoihin. Hankkeen tavoitteena olikin kehittää käytännöllisiä liikeideoita ja -malleja yhteistyöyrityksille ja helpottaa näiden pääsyä kansainvälisille markkinoille sekä lisäksi luoda kansainvälisesti sovellettavissa oleva malli opiskelijoiden yrittäjyyssopintoihin.

Sain Teresalta vapaat kädet suunnitella Practice Futuren julkaisun sisällön. Luonnollisesti suurin haaste oli se, miten hankkeen ulkopuolinen henkilö onnistuu saamaan sisällön vastaamaan hankkeen toteutusta. Koska Business Innovation Workshopit olivat hankkeen keskeisin elementti, halusin niiden olevan pääroolissa tulevassa julkaisussa.

Lopullinen sisältösuunnitelmani koostui viidestä eri osiosta. Aluksi johdannossa esiteltäisiin hanke ja luotaisiin kuvaa siitä, minkälaista on järjestää kansainvälinen työpaja. Tämän jälkeen tulisi teoriaosa, joka antaisi lukijalle hieman taustatietoa Barentsin alueesta ja avoimeen innovaatioon perustuvista työpajoista. Kolmas ja laajin osio keskittyisi varsinaisten Business Innovation Workshopien sisältöön ja toteutukseen. Seuraavaksi nostettaisiin esille hyviä käytäntöjä ja esiteltäisiin työpajoihin osallistuneiden opiskelijoiden kokemuksia. Ja lopuksi viidennessä osiossa esiteltäisiin hankkeen tulokset ja pohdittaisiin tulevaisuuden näkymiä hankkeen osalta.

Keskustelimme Teresan kanssa sisältöehdotuksestani, ja hän hyväksyi

suunnitelman. Sovimme myös, että teen jokaisen suunnitellun artikkelin osalta kirjoittajille listan kysymyksiä, joihin kyseisen artikkelin tulisi vastata. Tällä tavoin pystyimme jo alkuvaiheessa varmistamaan, että saamme kaiken tarvittavan varmasti julkaisuun. Pelkkä otsikko ei välttämättä anna kirjoittajalle tarpeeksi tietoa siitä, mitä häneltä odotamme.

Ja tosiaan, tavoitteenamme oli artikkelikokoelma, ei raportti. Kun kirjoitetaan hankkeen toiminnasta, sorrutaan helposti raportointiin vaikka tavoite olisikin toisenlainen. Uskoisin, että hankkeesta ulkopuolinen toimittaja ja kirjoittajille toimitetut kysymysrungot johtivat siihen, ettei kukaan voinut ”vain raportoida” vaan jokainen joutui syvällisemmin miettimään, mitä kaikkea tapahtuikaan ja mitä siitä opittiin. Kysymyksiä laatiessani jouduin tietysti ottamaan huomioon sen, mitä tavoitteita hankkeelle oli määritelty, mutta pääpaino oli sillä, mitä MINÄ lukijana haluaisin hankkeesta tietää.

Teresa oli aktiivisesti mukana toimitustyössä. Hän toimi yhteyshenkilönä kirjoittajiin ja oli suurin syy siihen, että kaikki artikkelit tulivat minulle sovitun päivämäärään mennessä. Sovimme myös, että **Galina Smirnova** MIBOsta toimii julkaisun kolmantena toimittajana minun ja Teresan lisäksi.

Mielestäni onkin tärkeää, että toimitustyöhön osallistuu aina vähintään yksi sellainen henkilö, joka tuntee hankkeen kuin omat taskunsa. Practice Futuren kohdalla sain mukaan kaksi tällaista henkilöä. Itse pystyn tietysti varmistamaan, että

sisältö on yhdenmukainen ja looginen, mutta on tärkeää, että mukana on myös toimittajia, jotka vastaavat siitä, ettei tekstisisällössä ole virheitä tai epä johdonmukaisuuksia verrattuna hankkeen toteutukseen

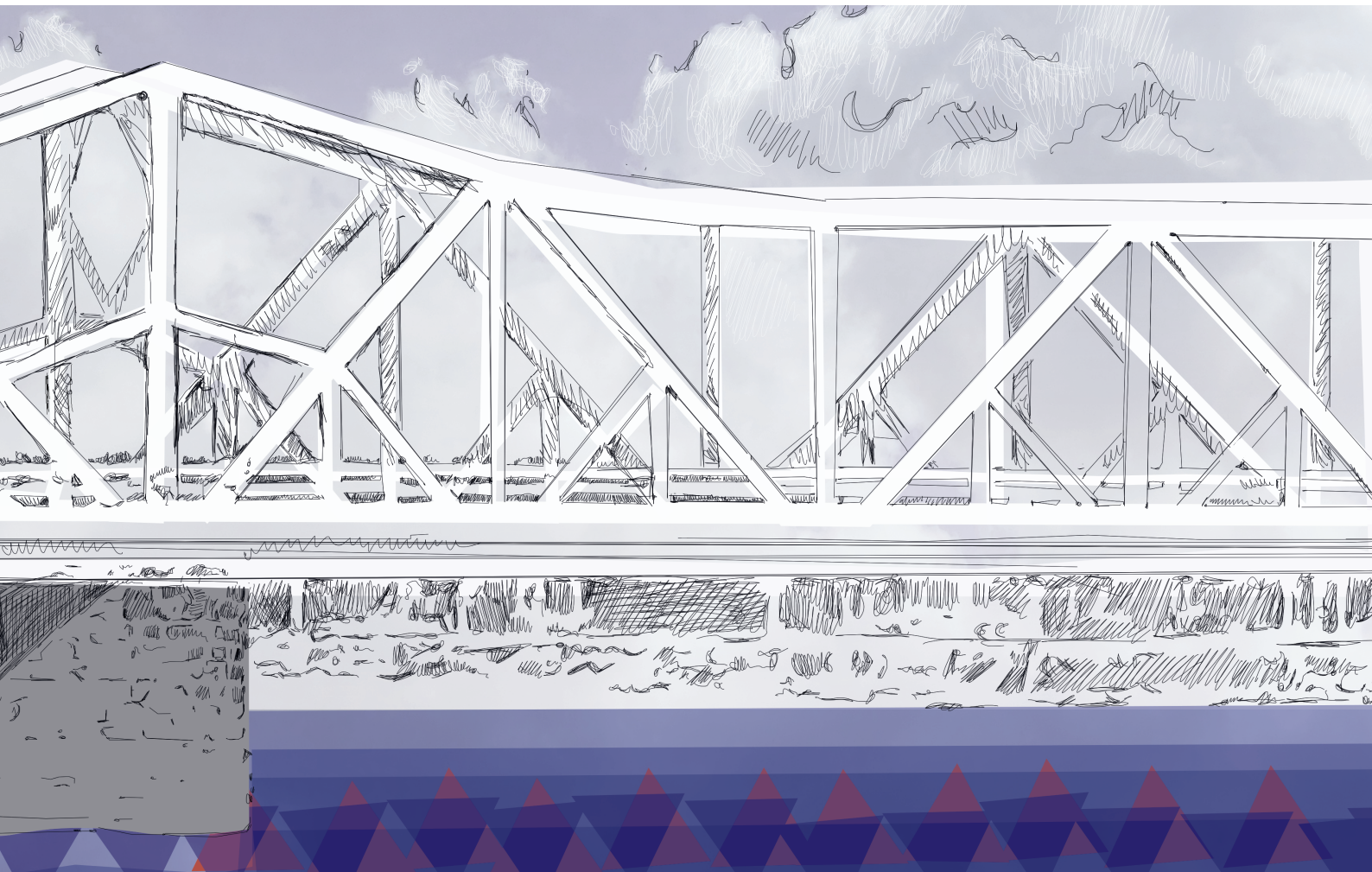
Kokoelma kokemuksia

Julkaisuprosessi alkoi helmikuussa 2014 ja päättyi saman vuoden marraskuun lopussa. Practice Futuren julkaisu sisältää yhteensä 36 artikkelia esipuhe mukaan lukien, ja kirjoittajia on yhteensä 18. Kirjoittajat ovat niin Suomesta, Norjasta kuin Venäjältäkin.

Practice Futuren julkaisun osalta on hankala sanoa, mitä olisimme voineet tehdä paremmin, sillä koko prosessi eteni sujuvasti alusta loppuun saakka. Hankkehenkilöstön aktiivisuus oli avainasemassa julkaisun sisältöä toteutettaessa. Kun asiat hoituvat ajallaan, on toimittajan rooli helppo.

Mielestäni Practice Futuren julkaisussa hienointa on, että myös opiskelijat pääsevät ääneen. Toteuttajat voivat hehkuttaa tekemistään vaikka kuinka, mutta osallistujat kertovat todellisuuden. Kun toteuttajien ja osallistujien näkemykset kohtaavat, voidaan kiistattomasti puhua onnistuneesta hankkeesta.

Ella Käyhkön kuvitusta Practice Futuren julkaisussa

BARENTS KURKOTTA KOHTI ITÄMERTA

- MATKAKERTOMUS ITÄMERI-OHJELMAN SEMINAARISTA -

ENPI Kolarctic -rahoitteinen Barentsin alueen yhteistyöprojekti ”Young Innovative Entrepreneurs (YIE)” osoitti, että nuorten yrittäjien rajoja ylittävä verkottuminen on nähty tarpeellisena. Tätä näkemystä vahvisti niin itse yrittäjien palaute kuin positiiviset kokemukset projektista. Mukana Suomen osalta oli yhteensä noin 100 aktiivista nuorta yrittäjänalkua.

YIE-projektin päättyessä on suunnattava ajatukset tulevaan. Miten voisimme saada vielä enemmän ja laajemmin irti verkostoista? Miten voisimme tuottaa yhä enemmän ideoita ja innovaatiota sekä kannustaa yrittäjyyteen ja kansainvälisyyteen jo heti yrittäjäuran alkumetreiltä?

Pikkuhiljaa ajatukset alkoivat suuntautua kohti Itämerta. Mitä jos voisimme yhdistää Barentsin ja Baltian meren alueet toisiinsa – konkreettisesti? Olemmehan toki osa Itämerta mutta kuitenkin hyvin omaleimainen alue arktisine erityispiirteineen ja osaamisineen. Yhteistyötä ja olemassa olevia verkostoja pienyrittäjien välillä on vielä hyvin vähän. Tottahan haluamme tarjota Barentsin nuorille yrittäjille laajempia verkostoja, uusia liiketoimintaideoita ja tuoda samalla Barentsia lähemmäs Itämerta.

Itämeri yhteistyöhön tarkoitettu Interreg -rahoitteinen Barents Sea Region (BSR) -ohjelma on mielenkiintoinen avaus kohti uutta projektia. Nyt ohjelma-alueeseen on liitetty uutena myös Venäjä, joka on toki meille, Barentsin alueella, hyvin tärkeä toimija. Uuden ohjelmakauden haku on avautunut joulukuussa ja parhaillaan ohjelmaan voi lähettää hankeideoita arvioitavaksi. Päätimme siis lähteä työstämään hankeidea ja lähestyä kumppaneita. Hankeidea olemme kehitelleet yhdessä kollegani **Anzelika Krastinan** kanssa.

Idea pähkinässä:

Mistä ideassamme on siis kyse? Tämä on erittäin vaativa kysymys, kun sen joutuu paketoimaan pähkinänkuoreen, jota Itämeri-ohjelma edellyttää.

Lähtökohtana pidimme Barents–Baltia-verkoston rakentamista luovan alan yrittäjien välille ja uusien

innovaatioiden (tuotteiden ja palveluiden) synnyttämistä yhteistyössä perinteiseksi luokiteltavan teollisuuden kanssa. Luovan alan yrittäjä tässä yhteydessä ja näillä leveyksillä käsitetään laajasti. Tavoitteena olisi sekä virtuaalisen että kasvokkaisen kohtaamispaikan rakentaminen. Hanke toisi yhteen myös kumppanimaiden innovaatiolaboratoriot, ja lopputuloksena syntyy Baltia-Barents InnoLabra, joka osaltaan jatkaa Young Innovative Entrepreneurs (YIE) -hankkeessa syntyneen InnoBarentsLabin jalanjäljillä.

Huomasimme pian, että projekti-ideamme oli melko ainutlaatuinen, ja saimme yhteyden useaan kiinnostuneeseen kumppanimaahan. Tämä vahvisti uskoamme, että olemme oikealla polulla ja hankeideallamme on toivoa kovassa kilpailussa, jossa yli 200 hankeaihiota kilpailee samoilla apajilla. Läpimenomahdollisuudet edellisellä ohjelmakaudella olivat noin 25 prosenttia.

TSEKKA!

ITÄMERI-OHJELMA:
www.eu.baltic.net

**PUOLANJUUTALAISTEN
HISTORIAN MUSEO:**
<http://www.polin.pl/en>

Mitä opimme Itämeri-ohjelmasta?

Tämän tarinan hui-pentuma oli BSR-ohjelman konferenssimatka Puolan Varsovaan (24.–28.11.2014). Tarkoituksena oli päivittää tietoa tulevasta hausta ja ohjelman tavoitteista. Matkan paras anti oli kuitenkin päästä tapaamaan yhteistyökumppaneitamme kasvotusten. Lopputuloksena saimme lisää kumppaneita, pääsimme esittelemään hankeideaamme ohjelman arvioitsijoille ja saimme ensiarvoisen tärkeää palautetta jatkoa ajatellen. Palautteen ytimenä oli kolme asiaa: **konkretisoi, konkretisoi ja konkretisoi!**

Halusin tuoda tarinaani myös jotain konkreettista pienen Itämeri-infopaketin avulla. Kyseessä on kaksivaiheinen hakuprosessi, jonka ensimmäisessä vaiheessa lähetetään hankeaihiot, ja vasta hankeaihioiden mahdollisen hyväksymisen jälkeen alkaa varsinaisen hankehakemuksen työstäminen.

Itämeri seminaari järjestettiin vastikään avatussa Puolanjuutalaisten historian museossa. Museon arkkitehti on suomalainen Rainer Mahlamäki, joka palkittiin työstään arkkitehtuurin Finlandia -palkinnolla.

JOS OLET KIINNOSTUNUT ITÄMERI-OHJELMASTA, SINUN ON HYVÄ TIETÄÄ:

- HANKEAIIHIOIDEN HAKU AVOINNA: 2.12.2014–2.2.2015
- PÄÄTÖKSET VALITUISTA AIIHIOISTA JATKOTYÖSTÖÖN: HUHTI–TOUKOKUU 2014
- VARSINAINEN HAKU VIIMEISTELLYILLÄ HAKEMUKSILLA: TOUKO–HEINÄKUU 2015
- RAHOITUSPÄÄTÖKSET VUODEN LOPUSSA 2015
- RAHOITUS: 263,8 M€ + NORJA 6 M€ + ENI (VENÄJÄ/VALKOVENÄJÄ) 8,8 M€
- 1. HAUSSA VENÄLAISET JA VALKOVENÄLAISET MUKAAN VAIN LIITYNNÄISINÄ (EI RAHOITUSTA)
- 3 YHTEISTYÖKUMPPANIA VÄHINTÄÄN 3 MAASTA
- OHJELMAN PRIORITEETIT VAPAASTI SUOMENNETTUINA: 1. INNOVAATIOKYVYKKYYS (CAPACITY), 2. LUONNONRESURSSIEN HALLINNOINTI JA 3. KESTÄVÄ KULJETUS
- SEURAAVIA ASIOITA KOROSTETAAN: JULKISEN JA YKSITYISEN SEKTORIN KUMPPANUUS, MONIALAISUUS, KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ, YHTEINEN TAVOITE JA KYVYKKYYDEN KASVATTAMINEN
- TUOTOKSINA SYNTYY: PILOTTEJA, OSAAMISTA, TYÖSKENTELYMALLEJA JNE.
- TULOKSENA: KYVYKKYYDEN KASVATTAMINEN ALUEELLA JA ORGANISAATIOISSA

JULKAISUN TOTEUTUKSEEN OSALLISTUNEET HANKKEET:

Aktiivi PLUS – Avoimissa oppimisympäristöissä aktiiviseksi kansalaiseksi

Avoimissa oppimisympäristöissä aktiiviseksi kansalaiseksi on Opetusministeriön koordinoima valtakunnallinen ESR-kehittämishjelma, jonka rahoittajana toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Kehittämishjelman koordinaatiohankkeena toimii AKTIIVI Plus ja sitä hallinnoi Lapin ammattikorkeakoulu. Yhteistyökumppaneita ovat Hämeen ammattikorkeakoulu ja Tampereen yliopiston informaatiotieteiden yksikön TRIM-tutkimuskeskus. Koordinointi alkoi vuonna 2008 AKTIIVI-hankkeena ja jatkuu vuoden 2015 maaliskuuhun AKTIIVI Plus -hankkeena. Koordinaatiohankkeen kohderyhmänä ovat ensisijaisesti muut kehittämissuunnitelmasta rahoitusta saavat projektit. Tärkeimpinä tehtävinä koordinaatiohankkeella on ollut varmistaa näiden hankkeiden välistä verkostoitumista ja yhteistyötä sekä levittää ja jalostaa niissä syntyneitä hyviä käytäntöjä ja toimintatapoja. Kehittämissuunnitelmassa suunnitellaan ja toteutetaan osallistavia palveluita ja toimintamalleja kirjastoille, museoille, oppilaitoksille, työelämän organisaatioille sekä osaksi vapaan sivistystyön toimintaa.

Co-TOUR – Cooperation and Development of Tourism Business between SMEs in Barents

Lapin ammattikorkeakoulu on ollut mukana osatoteuttajana kansainvälisessä ENPI Kolarctic -rahoitteisessa Co-TOUR-hankkeessa vuosina 2012-2014. Hankkeen tavoitteena on ollut kehittää ja vahvistaa matkailua Pohjois-Suomen, Pohjois-Ruotsin ja Luoteis-Venäjän välillä. Yhteistyökumppaneina on ollut pieniä ja keskisuuria matkailukohteita ja -yrityksiä, joiden kilpailukykyä on edistetty luomalla yhteistyöverkostoja toimijoiden välille.

HansaEcvet

HansaECVET-hankkeen (Lifelong Learning Programme) tavoitteena on kehittää ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten siirtojärjestelmää (ECVET) Itämeren alueella. Tanska, Viro, Suomi, Latvia, Liettua, Puola, Ruotsi ja Saksa osallistuvat hankkeeseen. Opintosuoritusten siirtojärjestelmän tarkoituksena on liikkuvuuden lisääminen, ulkomailla opitun hyödyntäminen ja tutkintojen läpinäkyvyyden lisääminen. Hankkeen tarkoituksena on luoda ammatillisille oppilaitoksille ja yrityksille Itämeren kansainvälistymistä ja liike-elämää edistävä verkosto. Hankkeessa sovelletaan ns. ”Journeyman”-mallia, joka pohjautuu opiskelijan, oppilaitoksen ja yrityksen yhteistyöhön.

InnoFun

Interreg IVC -rahoitteisen InnoFun-hankkeen tavoitteena on edistää innovaatioiden etenemistä markkinoille. InnoFun-hankkeessa selvitetään, miten innovaatioita voitaisiin esitellä niiden potentiaalisille rahoittajille (julkiset ja yksityiset tahot) muilla tavoin kuin pelkillä tekstipohjaisilla hakemuksilla ja kuvauksilla, erityisesti hyödyntäen nettiä, videoita, av-materiaalia ja digitaalisia työkaluja. Lapin AMKin fokuksena InnoFun-hankkeessa on kustannustehokkaan digitaalisen pitchauskonseptin kehittäminen, jonka on tarkoitus palvella ja tukea erityisesti Kemi-Tornion ja laajemmin Lapin alueen innovatiivisia yrityksiä innovaatioiden rahoituksen hankinnassa ja niiden jatkokehityksessä.

KIRLAPPI

Kirlappi on ESR-rahoitteinen hanke, jonka keskeinen tehtävä oli luoda puitteet kirjastoalan korkeakoulututkintoon johtavalle koulutukselle Lapissa. Hanke alkoi 2010 ja jatkuu vielä muutaman kuukauden vuoden 2015 puolelle. Kumppaneina projektissa olivat Kemi-Tornion AMK (1.1. alkaen Lapin AMK) ja Oulun AMK. Projektin tuloksena Lappiin syntyi korkeakoulutettuja kirjastoalan ammattilaisia ja kirjastoalan tutkintoon johtavan ammattikorkeakoulutuksen etäopetuspohjainen toteutusmalli, joka on jo otettu käyttöön Oulussa hiljan alkaneessa toisessa toteutuksessa.

Lapin innovaatioassistentti

Lapin ammattikorkeakoulu on toteuttanut esiselvityksen Innovaatioassistentti-toimintamallin toteutusmahdollisuuksista Lapissa. Esiselvitys on toteutettu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamana valtakunnallisessa ESR-ohjelmassa vuonna 2014. Toimintamallin mukaan korkeakoulut tarjoavat 1-2 kuukauden täydennyskoulutusta työnhakijoille, jotka sen jälkeen työskentelevät puoli vuotta innovaatioassistentin tehtävissä eri yrityksissä. Lapin innovaatioassistentti -toiminta edistää niin korkeakoulutettujen työllistymistä kuin yritysten kehittämistä Lapissa.

Practice Future

Practice Future on ENPI Kolarctic -rahoitteinen avoimen innovaation projekti, joka perustuu Barentsin alueen PK-yritysten, opiskelijoiden ja viiden korkeakoulun (UiT – The Arctic University of Norway, Murmansk International Institute of Business Education (entinen Murmansk Humanities Institute), Murmansk State Technical University, Petrozavodsk State University, Lapin ammattikorkeakoulu) henkilöstön yhteistyöhön. Tavoitteena on 1) kehittää käytännöllisiä liikeideoita ja -malleja yhteistyöyrityksille ja helpottaa näiden pääsyä kansainvälisille markkinoille ja 2) kehittää ja ottaa käytäntöön kansainvälisesti sovellettavissa oleva malli yrittäjyyssopintoihin (ei-liiketalouden) opiskelijoille.

YrtAHOT

YrtAHOT -hanke on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittama ESR-hanke, joka kestää huhtikuun 2015 loppuun. Yleisesti käytettävässä AHOT-menettelyssä opiskelija voi näyttää osaamistaan esimerkiksi portfolion, näyttökokeiden ja todistusten avulla. Varsinaista osaamiskartoitustestiä yrittäjänä toimivan tai toimineen opiskelijan liiketoimintaosaamisen kartoittamiseen ei ole ja tällainen osaamiskartoitusmalli pilottihankkeessa kehitetään. Lisäksi hankkeessa tehdään ohjekirja mallin käyttämiseen. Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstölle pidetään maaliskuussa 2015 koulutuspäivä, jossa malli ”lanseerataan” käyttöön. Hankkeesta tehdään myös selvitys.

YIE – Young Innovative Entrepreneurs

Young Innovative Entrepreneurs on ENPI Kolarcticin rahoittama ja Lapin ammattikorkeakoulun koordinoima 3-vuotinen projekti, jonka tavoitteena on ollut luoda puitteet uuden sukupolven yrittäjille kehittää toimintaansa ja verkostoitua kansainvälisesti Barentsin alueella. Laajemmin projektin tavoitteeksi voidaan laskea koko alueen taloudellisen kehityksen tukeminen ja puitteiden tarjoaminen paitsi yrittäjille myös yrittäjäksi aikoville opiskelijoille tavata yhteistyökumppaneita ja löytää tukea eri aloilta. Projektiin osallistuneita yhteistyökumppaneita löytyy alueen koulutuslaitoksista yrittäjiin ja yrittäjille tukipalvelua tarjoaviin instituutioihin kaikista osallistujamaista; Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä.

LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN KAUPAN JA KULTTUURIN OSAAMIS-
ALAN (KAUKU) TKI-TOIMINTA ON OLLUT TÄYNNÄ KUHINAA VUONNA
2014. VUOTEEN ON MAHTUNUT MONTA KAUKUN HANKKEISSA
TUOTETTUA JULKAISUA, JOISSA SAAVUTETTU TIETÄMYS ON KOOTTU
YKSIIN KANSIIN MAHDOLLISIMMAN MONEN HYÖDYNNETTÄVÄKSI.
TOIMINTAAMME ON TEHTY JULKISEKSI MONIPUOLISESTI MYÖS AUDIO-
VISUAALISELLA MATERIAALILLA.

TÄMÄ KOKOOMATEOS TÄYDENTÄÄ TÄTÄ VALIKOIMAA TARJOAMALLA
HIEMAN ERILAISEN NÄKÖKULMAN KAUKUN TKI-TOIMINTAAN.
MUKAAN PYYDETTIIN MYÖS MUUTAMA OSAAMISALAMME ULKO-
PUOLINEN KIRJOITTAJA, JOTKA YHTEISTYÖN JA AMMATTIOSAAMISENSA
KAUTTA ANTAVAT VINKKEJÄ TEHOKKAAN HANKETOIMINNAN
TOTEUTTAMISEEN.

TAVOITTEENAMME ON KURKISTAA KAUKUN VUODEN 2014 TKI-
TOIMINTAAN HIEMAN HENKILÖKOHTAISEMMALLA TASOLLA, JA TOI-
VOMME KOKEMUSTEMME TARJOAVAN TIETOA LAAJASTI AMMATTI-
YHTEISÖN HYÖDYNNETTÄVÄKSI. PIENISTÄ TARINOISTA SYNTYY
KOKONAISUUS, JOSSA HANKKEIDEN HYÖDYT KOROSTUVAT NIIN YKSILÖN
KUIN YHTEISÖNKIN KANNALTA.

**JA TARINAT
ON TEHTY
JAETTAVIKSI.**

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi

ISBN 978-952-316-063-7